

OZNÁMENÍ KONCEPCE

dle zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí,
ve znění pozdějších předpisů
(dle přílohy č. 7 citovaného zákona)

Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+

Ostrava

Říjen 2021

OBSAH

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI	8
A.1 Název organizace	8
A.2 IČ	8
A.3 Sídlo (bydliště)	8
A.4 Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail oprávněného zástupce předkladatele	8
B. ÚDAJE O KONCEPCI	9
B.1 Název koncepce	9
B.2 Obsahové zaměření (osnova)	9
B.3 Charakter	10
B.4 Zdůvodnění potřeby pořízení	10
B.5 Základní principy a postupy (etapy) řešení	10
B.6 Hlavní cíle	11
B.7 Míra, v jaké koncepci stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod.	14
B.8 Přehled uvažovaných variant řešení	16
B.9 Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry	16
B.10 Předpokládaný termín dokončení	22
B.11 Návrhové období	22
B.12 Způsob schvalování	23
C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ	24
C.1 Vymezení dotčeného území	24
C.2 Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny	25
C.3 Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území	26
C.3.1 Zdravotní stav obyvatel	26
C.3.2 Klima	26
C.3.3 Kvalita ovzduší	28
C.3.4 Voda	31
C.3.5 Geomorfologické a geologické poměry a surovinové zdroje	35
C.3.6 Půda a využití území	36
C.3.7 Lesy	36
C.3.8 Příroda a krajina	37
C.3.9 Staré ekologické zátěže	42
C.3.10 Odpady	44

C.3.11 Hluk	44
C.3.12 Kulturní památky	45
C.3.13 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	47
C.4 Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území	48
D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ	50
E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE	55
E.1 Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky	55
E.2 Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce	55
E.3 Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví	55
E.4 Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů	55

Příloha č. 1: Stanoviska podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Seznam tabulek

Tabulka 1 Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni	18
Tabulka 2 Vztah Strategie ke koncepčním dokumentům.....	18
Tabulka 3 Základní klimatické charakteristiky dle Quitta (1971)	27
Tabulka 4 Staré ekologické zátěže v Brněnské metropolitní oblasti (SEKM, 2021)	43
Tabulka 5 Potenciální odhadované vlivy Strategie na složky životního prostředí.....	52

Seznam obrázků

Obr. 1: Vymezení řešeného území Brněnské metropolitní oblasti (Vlastní zpracování dle ČÚZK a zdrojů od poskytovatele).....	25
Obr. 2: Vývoj emisí znečišťujících látek v Jihomoravském kraji [index, 2005 = 100], 2005–2019 (CENIA, 2020).....	29
Obr. 3: Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví v BMO (modře), 2019 (CENIA, 2020).....	31
Obr. 4: Jakost vody v tocích v BMO (modře), 2018–2019 (CENIA, 2020).....	31
Obr. 5: Zranitelné oblasti vod v BMO (modře), 2018–2019 (Geoportál, 2021)	33
Obr. 6: Stanovené záplavové oblasti a lokality ohrožené přívalovými povodněmi na území BMO (Altimapo, 2020).....	34
Obr. 7: Koeficient ekologické stability obcí BMO (k 31.12.2019) (Altimapo, 2020).....	39
Obr. 8: Zvláště chráněná území v BMO (Vlastní zpracování na základě dat AOPK, 2021)	41
Obr. 9: Evropsky významné lokality na území BMO (AOPK ČR, 2021)	42
Obr. 10: Hluková mapa Jihomoravského kraje (BMO modře), všechny sledované kategorie zdrojů hluku, indikátor L _{dn} , 2017 (CENIA, 2020).....	45

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY:

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
B(a)P	Benzo(a)pyren
BMO	Brněnská metropolitní oblast
BRKO	Biologicky rozložitelný komunální odpad
BSK ₅	Biochemická spotřeba kyslíku za 5 dní
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
CHSK _{Cr}	Chemická spotřeba kyslíku pomocí dichromanu draselného
CO	Oxid uhelnatý
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EIA	Posuzování vlivů záměrů na ŽP
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita (Natura 2000)
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
IČ	Identifikační číslo
IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění
IRZ	Integrovaný registr znečišťování
ITI	Integrovaná teritoriální investice
Koncepce	V tomto textu vždy dokument ve smyslu § 10a) zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů
KÚ	Krajský úřad
k. ú.	Katastrální úřad
Ldvn	Hlukový indikátor pro den-večer-noc
Ln	Hlukový indikátor pro noc
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
N-NH ₄ ⁺	Amonný iont
N-NO ₃ ⁻	Dusičnanový dusík
NATURA 2000	Soustava chráněných území Natura 2000, tvořena evropsky významnými lokalitami (EVL) a ptačími oblastmi (PO)
NH ₃	Amoniak (čpavek)

NO _x	Oxidy dusíku
P _{celk}	Celkový fosfor
PAU	Polycyklické aromatické uhlovodíky
PM ₁₀ , PM _{2,5}	Suspendované částice frakce PM ₁₀ , PM _{2,5} (prašný aerosol)
PO	Ptačí oblast (Natura 2000)
POH	Plán odpadového hospodářství
PS	Pracovní skupina
Q ₁₀₀	Záplavové území 100-leté vody
SEA	Posuzování vlivů koncepce na životní prostředí
SEZ	Stará ekologická zátěž
SHM	Strategické hlukové mapování
SO ₂	Oxid siřičitý
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
TZL	Tuhé znečišťující látky
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VKP	Významný krajinný prvek
VOC	Těkavá organická látka
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ŽP	Životní prostředí

ÚVOD

Předložené oznámení návrhu koncepce „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“ (dále také oznámení koncepce) je zpracováno na základě § 10 písm. c) zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Oznámení koncepce vychází z obsahu přílohy číslo 7 citovaného zákona. Procedura posouzení vlivů na životní prostředí pro uvedenou koncepci probíhá v souladu s § 22 písm. b) zákona, v působnosti Jihomoravského kraje.

Ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá dále povinnost posoudit, zda provádění koncepce může významně ovlivnit evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, zařazené do soustavy Natura 2000 a pokud ano, do jaké míry, a jaká opatření je nutno přijmout. O stanovisko k návrhu koncepce byl požádán dotčený orgán ochrany přírody:

- Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí, Žerotínovo nám. 3, 601 82, Brno
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Jižní Morava, Kotlářská 51, 602 00 Brno
- Ministerstvo životního prostředí - Odbor výkonu státní správy VII, Brno, Mezírka 1, Brno, 602 00
- Vojenský újezd Březina, Újezdní úřad Březina, Víta Nejedlého 692, Dědice, 682 01 Vyškov 1

Z obdrženého stanoviska Krajského úřadu Jihomoravského kraje vyplývá, že nelze vyloučit negativní vliv koncepce na lokality soustavy Natura 2000 (viz kap. E.4. a příloha č. 1 Oznámení) a musí tedy být zpracováno hodnocení vlivů koncepce na EVL a ptačí oblasti dle § 45i výše uvedeného zákona č. 114/1992 Sb.

Základním dokumentem pro zpracování Oznámení koncepce jsou koncepční podklady a informace předané zpracovatelům oznámení předkladatelem koncepce, dále konzultace s orgány veřejné správy, literární a mapové podklady a zkušenosti zpracovatelů při zpracování jiných oznámení SEA a dalších koncepčních materiálů. Hlavní použité materiály jsou uvedeny v závěru Oznámení v kapitole „Seznam použitých podkladů“. Ke zpracování kapitoly části „C“ Oznámení byly využity existující podklady v souladu s § 10 písm. b), odst. 3, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů.

Soulad oznámení uvedené koncepce s povinnostmi vyplývajícími ze zákonných ustanovení byl konfrontován s platnou právní úpravou. Existují-li další závažné skutečnosti, které by na posuzování koncepce mohly mít zásadní vliv, nebyly zpracovateli oznámení koncepce v době jeho zpracování známy.

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

A.1 NÁZEV ORGANIZACE

Statutární město Brno

A.2 IČ

IČ: 44992785

A.3 SÍDLO (BYDLIŠTĚ)

Statutární město Brno

Dominikánské nám. 196/1

602 00 Brno

A.4 JMÉNO, PŘÍJMENÍ, ADRESA, TELEFON A E-MAIL OPRÁVNĚNÉHO ZÁSTUPCE PŘEDKLADATELE

JUDr. Markéta Vaňková

primátorka města

tel.: 542 172 201

e-mail: vankova.marketa@brno.cz

Kontaktní osoba:

Ing. Petr Šašinka, Ph.D.

Odbor strategického rozvoje a spolupráce

manažer ITI a strategických projektů

tel.: 542 172 058

e-mail: sasinka.petr@brno.cz

Podíl na tvorbě strategie:

Oddělení řízení ITI a metropolitní spolupráce,

Odbor strategického rozvoje a spolupráce

Husova 12, 601 67 Brno

Členové odborných pracovních skupin ŘV BMO

GaREP, spol. s.r.o.

Náměstí 28. října 3, 602 00 Brno.

B. ÚDAJE O KONCEPCI

B.1 NÁZEV KONCEPCE

Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+

B.2 OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ (OSNOVA)

Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+ (dále také jako koncepce, Strategie nebo ISR BMO 21+) je strategický dokument, který analyzuje vymezené území, popisuje jeho konkrétní problémy a potřeby a s přihlédnutím na ně stanovuje cíle a opatření, které budou naplněny realizací vzájemně provázaných (integrováných) projektů, které mohou být v budoucnu spolufinancovány ze strany poskytovatelů dotací ať již národních či evropských. Prostřednictvím koncepce bude možné využít financování intervencí z vybraných specifických cílů operačních programů pro programové období 2021–2027.

Koncepce bude mít tuto strukturu:

- Úvodní kontext a východiska Strategie
- Analytická část
 - Základní informace o území
 - Zjednodušená socioekonomická analýza
 - Analýza problémů, potřeb a potenciálu území
 - Analýza stakeholderů
- Strategická část
 - Strategický rámec
 - Vize rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 21+
 - Přehled témat, cílů a opatření
 - Specifikace opatření
 - Integrovanost
- Implementační část – popis řízení koncepce a evaluace

Analytická Návrhová část jsou již alespoň v pracovním znění zpracovány, Implementační část zatím zpracována není.

Klíčovou částí je Strategická část, v níž jsou formulovány cíle a opatření, které budou následně naplňovány (realizovány) na projektové úrovni. Projekty budou navrženy samostatně v rámci tzv. programových rámců, které nejsou součástí koncepce.

B.3 CHARAKTER

Koncepci lze charakterizovat jako strategický dokument, který analyzuje vymezené území, popisuje jeho konkrétní problémy a potřeby a s přihlédnutím na ně stanovuje cíle a opatření, které budou naplněny realizací tzv. integrovaných řešení složených z jednoho unikátního či ze vzájemně provázaných strategických projektů, které mohou být v budoucnu spolufinancovány ze strany poskytovatelů dotací (národních či evropských) anebo z vlastních zdrojů žadatele.

B.4 ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY POŘÍZENÍ

Prostřednictvím nástroje ITI Brněnské metropolitní oblasti bude možné využít financování intervencí z vybraných specifických cílů operačních programů pro programové období 2021–2027. Bez zpracování koncepce by tedy město Brno, resp. další města a obce v BMO, neměly možnost využít financování, založeného na principech územní dimenze a integrovaných nástrojů.

ITI Brněnská metropolitní oblast je vytvářena na období 2021 – 2027 a vychází ze souvisejících dokumentů na úrovni EU a ČR, zejména cílů EU, Dohody o partnerství, vybraných operačních programů (IROP...) a Strategii regionálního rozvoje ČR na léta 2021-2027.

B.5 ZÁKLADNÍ PRINCIPY A POSTUPY (ETAPY) ŘEŠENÍ

Základní etapy řešení Strategie jsou následující:

- Analytická část
- Strategická část
- Implementační část – popis řízení koncepce a evaluace
- Programové rámce

Níže jsou popsány klíčové etapy tvorby koncepce, které by měly vést k vytvoření finálního výstupu.

Analytická část

V rámci Analytické části jsou řešeny tyto základní kroky:

- Socioekonomická analýza – aktuální popis stavu rozvoje území z pohledu jednotlivých oblastí hospodářského a sociálního života, zachycení hlavních trendů jeho vývoje, postihnutí vzájemných vazeb, hlavní problémy a potřeby.
- Analýza problémů a potřeb – identifikace konkrétních problémů, které brání dalšímu rozvoji definovaného území, a rozvojových potřeb, které je nutné naplnit, aby mohlo dojít k dalšímu kvalitativnímu rozvoji řešeného území, při zohlednění rozvojového potenciálu území
- Analýza stakeholderů – identifikace subjektů, které mohou aktivně přispět k rozvoji definovaného území a naplnění cílů Strategie, případně mohou být realizací Strategie významně ovlivněny.

Strategická část

- Stanovení vize, cílů a opatření, která navazují na výstupy analytické části, tj. hlavní zjištění, identifikované problémy a potřeby. Popisem jsou uváděny vzájemné vazby mezi jednotlivými cíli a opatřeními.
- Popis integrovaných rysů Strategie

Implementační část

- Popis řízení včetně řídicí a implementační struktury – popis způsobu řízení realizace Strategie vč. organizačního schématu, stručný popis základních činností, úkolů a kompetencí jednotlivých subjektů.
- Popis monitoringu a evaluace strategie – popis činností zaměřených na sledování a vyhodnocování plnění Strategie.

Programové rámce

Pro každý vybraný operační program EU fondů, prostřednictvím kterého budou podporovány strategické projekty v rámci Strategie, bude zpracován samostatný programový rámec, který musí být v souladu s příslušným programem pro období 2021–2027. Programové rámce budou předkládány zvlášť, nikoliv jako součást koncepce. Konkrétní projekty podpořené z prostředků ITI budou uvedeny v programových rámcích. Programové rámce budou zpracovávány po schválení koncepce.

Každý programový rámec bude obsahovat (v souladu s aktuálně platnou verzí metodiky) následující:

- Textovou část programového rámce - Tato část bude obsahovat vybraná opatření (uvedená ve Strategii), která lze financovat z operačního programu, pro který je daný programový rámec vytvořen. U každého tohoto opatření bude uveden minimálně název a vazba na specifický cíl operačního programu. Dále budou obsahem této části požadavky řídicího orgánu konkrétního operačního programu a seznam strategických projektů (v souladu s požadavky ŘO OP a aktuálně platnou verzí metodiky).
- Finanční plán a plán indikátorů – Tato část bude obsahovat strukturovaná data v souladu s aktuálně platnou verzí metodiky.

Základní kostra integrované strategie vychází z Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021–2027 (MPINRAP), které připravuje MMR. Je potřeba upozornit, že tento metodický pokyn se vyvíjí a může doznat změn, které by mohly vést i k dílčím úpravám struktury integrované strategie. Nelze předpokládat úpravy vedoucí k zásadnějším změnám věcného obsahu ovlivňující znění cílů a opatření, možné jsou úpravy požadované struktury koncepce.

B.6 HLAVNÍ CÍLE

V současné době je dokončena Analytická část, na kterou navazuje Strategická část, která je zpracována ve struktuře vize, cíle a opatření, které jsou dále podrobněji rozpracovány

Pracovní znění vize, cílů a opatření je uvedeno níže. Dá se předpokládat, že nové cíle a opatření nebudou doplňovány.

Vize je následující:

SPOLEČNĚ se zasadíme o to, aby se Brněnská metropolitní oblast UDRŽITELNĚ A VYVÁŽĚNĚ rozvíjela v PŘÍJEMNÉ A PROSPERUJÍCÍ místo pro život.

Témata, cíle a opatření jsou následující:

Rozvojová oblast MOBILITA

TÉMA A: METROPOLITNÍ/LOKÁLNÍ UDRŽITELNÁ MOBILITA

CÍL A.I: Rozvíjet a propagovat funkční a udržitelný dopravní systém založený na kvalitní a atraktivní veřejné hromadné dopravě

- A.1: Výstavba a zkvalitňování dopravních terminálů a parkovacích systémů
- A.2: Zkapacitnění a prodloužení infrastruktury pro veřejnou drážní dopravu
- A.3: Výstavba cyklostezek a budování doprovodné infrastruktury
- A.4: Využívání nízkoemisních veřejných dopravních prostředků

CÍL A.II: Snižovat negativní dopady z dopravy (hluk, emise, intenzita, kongesce, ohrožení bezpečností)

- A.5: Omezení/regulace individuální automobilové dopravy
- A.6: Výstavba obchvatů obcí a měst, odklonění tranzitní automobilové dopravy
- A.7: Rozvoj telematiky a odbavovacích systémů

TÉMA B: GLOBÁLNÍ DOSTUPNOST BMO

CÍL B.I: Zlepšit globální napojení BMO na další tuzemské a evropské metropolitní oblasti

- B.1: Rozšíření, modernizace a doplnění sítě dálnic a silnic I. třídy pro vyšší kapacitu
- B.2: Podpora modernizace a vybudování nové železniční infrastruktury
- B.3: Podpora letecké dopravy

Rozvojová oblast ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

TÉMA C: VODA A KRAJINA V BMO

CÍL C.I: Revitalizovat krajinu a omezovat dopady sucha, eroze, povodní a záplav

- C.1: Rozvoj modrozelené infrastruktury v krajině
- C.2: Rozvoj modrozelené infrastruktury v zastavěném území
- C.3: Budování ochrany sídel před povodněmi a záplavami

CÍL C.II: Zlepšit hospodaření s vodou

- C.4: Řešení zásobování pitnou vodou
- C.5: Zadržení a využití srážkové vody

TÉMA D: ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ V BMO

CÍL D.I: Vybudovat (optimalizovat) funkční systém odpadového hospodářství v BMO

- D.1: Předcházení vzniku odpadu
- D.2: Vytvoření jednotného systému využití/likvidace odpadu

TÉMA E: MODERNÍ A BEZPEČNÁ ENERGETIKA V BMO

CÍL E.I: Zvýšit energetickou soběstačnost a bezpečnost zdrojů v BMO

- E.1: Využívání místních obnovitelných zdrojů energie
- E.2: Posilování bezpečnosti zdrojů
- E.3: Využívání energeticky úsporných a účinných technologií

Rozvojová oblast VEŘEJNÉ SLUŽBY

TÉMA F: ŠKOLSTVÍ A VZDĚLÁVÁNÍ V BMO

CÍL F.I: Zlepšit dostupnost a podmínky vzdělávání v mateřských, základních a středních školách ve vazbě na populační a společenský vývoj

- F.1: Dobudování kapacity MŠ a ZŠ
- F.2: Spolupráce MŠ, ZŠ a SŠ
- F.3: Podpora specializace SŠ

CÍL F.II: Posílit spolupráci mateřských, základních, středních, vysokých škol, organizací v zájmovém a neformálním vzdělávání a zaměstnavatelů

- F.4: Podpora zájmového a neformálního vzdělávání

TÉMA G: INFRASTRUKTURA A SLUŽBY PRO POTŘEBNÉ/OHROŽENÉ OBYVATELE

CÍL G.I: Zaměřit se na zlepšení a rozvoj kvality života potřebných a ohrožených obyvatel v oblasti sociálních služeb včetně posílení polycentricity

- G.1: Zvyšování dostupnosti a zkvalitňování sociálních služeb (s důrazem na osoby se zdravotním postižením)
- G.2: Řešení dostupnosti vybraných zdravotně-sociálních služeb (s důrazem na hospicovou a paliativní péči)
- G.3: Podpora integrace na trhu práce se zaměřením na zvláště ohrožené skupiny trhu práce

CÍL G.II: Zlepšit podmínky a dostupnost činností pro aktivní a zdravé stárnutí

- G.4: Podpora aktivit a infrastruktury pro seniory (sociální služby, prevence, vzdělávání, volný čas)

CÍL G.III: Vytvořit systém a rozšiřovat možnosti prostupného sociálního bydlení v rámci celé BMO

- G.5: Koordinace sociálního bydlení v BMO

Rozvojová oblast KOORDINACE ROZVOJE

TÉMA H: ROZVOJ A INSTITUCIONALIZACE SPOLUPRÁCE V BMO

CÍL H.I: Posílit systém spolupráce v BMO

- H.1: Rozvoj stávajících forem spolupráce
- H.2: Vytvoření instituce zodpovědné za koordinovaný rozvoj BMO
- H.3: Společné financování vybraných potřeb
- H.4: Tvorba společné image a marketingu BMO

TÉMA I: REZIDENČNÍ A KOMERČNÍ VÝSTAVBA V BMO

CÍL I.I: Usměrnit rozvoj rezidenční a komerční výstavby ve vztahu k podmínkám v území a podpořit polycentrický rozvoj BMO (podpora menších sekundárních center)

- I.1: Propojení strategického a územního plánování v BMO
- I.2: Koordinace ploch pro budoucí rezidenční a komerční výstavbu
- I.3: Posílení služeb a zaměstnanosti v zázemí Brna v zájmu odlehčení jádrovému městu

TÉMA J: TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU V BMO

CÍL J.I: Posílit rozvoj volnočasových lokalit s nadmístním významem

- J.1: Rozvoj rekreačních a volnočasových aktivit
- J.2: Propagace a propojování nabídky trávení volného času

J.3: Obnova a udržení kulturního dědictví

Je nutné doplnit, že ačkoliv je zaměření cílů koncepce široké, v rámci územních nástrojů bude financovatelná pouze dílčí část cílů tak, jak to umožňují operační programy, které jsou v současné době v přípravě. Pouze cíle a opatření, která budou financovatelná v rámci územní dimenze pro Brněnskou metropolitní oblast, budou zahrnuta do tzv. programových rámců, které budou sloužit k čerpání finančních prostředků alokovaných u příslušných operačních programů.

B.7 MÍRA, V JAKÉ KONCEPCE STANOVÍ RÁMEC PRO ZÁMĚRY A JINÉ ČINNOSTI, VZHLEDEM K JEJICH UMÍSTĚNÍ, POVAZE, VELIKOSTI, PROVOZNÍM PODMÍNKÁM, POŽADAVKŮM NA PŘÍRODNÍ ZDROJE APOD.

Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+ bude základním strategickým dokumentem pro využití integrovaných nástrojů na území BMO v programovém období 2021–2027.

Na základě Strategie budou realizovány konkrétní projekty naplňující stanovenou vizi, cíle a opatření, které jsou však teprve ve fázi přípravy.

Koncepce svým charakterem naplňuje dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, neboť stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 zákona. Dále dle stanovisek orgánů ochrany přírody nelze vyloučit významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Míra, v jaké koncepci stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod., je konkrétněji komentována zde:

- umístění záměrů – část z předpokládaných opatření bude pravděpodobně administrativního, organizačního či marketingového charakteru bez významnějšího územního průmětu. Některá opatření budou mít územní průmět. Ten je předpokládán např. u opatření v oblasti udržitelné mobility a dopravy (podpora cyklostezek, výstavba obchvatů, parkovišť apod.), cestovního ruchu (využití prostoru kolem řeky Svatky a Svitavy, ad.), odpadů (budování OZE, energetické využívání odpadů, ad.), životního prostředí (opatření v krajině, protipovodňová a protierozní opatření, úpravy veřejných prostranství, apod.). Opatření, které budou nebo mohou mít územní průmět, jsou zejména tato:
 - A.1: Výstavba a zkvalitňování dopravních terminálů a parkovacích systémů (např. výstavba severojižního kolejového diametru, nových dopravních terminálů, nových systémů P+R a rozšíření stávajících)
 - A.2: Zkapacitnění a prodloužení infrastruktury pro veřejnou drážní dopravu (např. výstavba severojižního kolejového diametru, prodloužení a nové úseky tramvajových tratí a trolejbusových linek)
 - A.3: Výstavba cyklostezek a budování doprovodné infrastruktury
 - A.6: Výstavba obchvatů obcí a měst, odklonění tranzitní automobilové dopravy
 - B.1: Rozšíření, modernizace a doplnění sítě dálnic a silnic I. třídy pro vyšší kapacitu (např. výstavba nové silnice I/43, jižní tangenty kolem Brna, zkapacitnění a modernizace silnic I. třídy a dálnic)

- B.2: Podpora modernizace a vybudování nové železniční infrastruktury (např. modernizace železničního uzlu Brno, výstavba vysokorychlostních tratí)
- B.3: Podpora letecké dopravy
- C.1: Rozvoj modrozelené infrastruktury v krajině (např. komplexní pozemkové úpravy, budování ÚSES, prvků pro zachycení dešťové vody, vytváření vodních ploch a mokřadů)
- C.2: Rozvoj modrozelené infrastruktury v zastavěném území (např. výsadba zeleně, rozvoj modrozelené infrastruktury)
- C.3: Budování ochrany sídel před povodněmi a záplavami (např. realizace protipovodňových opatření, terénní úpravy pro lepší retenci dešťových vod)
- C.4: Řešení zásobování pitnou vodou (např. prohloubení studen, zasakovací příkopy, břehová infiltrace z přírodního vodního toku, řešení nadobecních systémů vodovodů, přezkum stávajících a výstavba nových vrtů artéských vod)
- C.5: Zadržení a využití srážkové vody (např. budování vodních nádrží a terénních úprav k zadržení srážkové vody)
- D.1: Předcházení vzniku odpadu (např. pořízení potřebného vybavení a infrastruktury)
- D.2: Vytvoření jednotného systému využití/likvidace odpadu (např. infrastruktura pro zlepšení využití upraveného odpadu, infrastruktura a vybavení pro zvyšování sběru a využití biologicky rozložitelného odpadu, energetické využití odpadu, infrastruktura pro rozmanitější způsoby využití kalů z ČOV)
- E.1: Využívání místních obnovitelných zdrojů energie (např. budování fotovoltaických zdrojů a dalších OZE, zkvalitňování infrastruktury spalovny odpadů, posílení energetického využití odpadů, energetické a materiálové využití kalů z ČOV a biologických odpadů a štěpky)
- E.2: Posilování bezpečnosti zdrojů (např. realizace energetických ostrovních systémů, budování bateriových úložišť)
- E.3: Využívání energeticky úsporných a účinných technologií (např. uplatňování energeticky úsporných technologií, využití úsporných horkovodů ve městě Brně, budování hybridních systémů a kogeneračních jednotek)
- F.1: Dobudování kapacity MŠ a ZŠ (např. rozšiřování kapacit mateřských a základních škol, mikroseslí a dětských skupin)
- F.4: Podpora zájmového a neformálního vzdělávání (např. zvyšování kapacit zájmového a neformálního vzdělávání)
- G.1: Zvyšování dostupnosti a zkvalitňování sociálních služeb (s důrazem na osoby se zdravotním postižením) (např. rozšíření kapacit pobytových sociálních služeb, terénních a ambulantních služeb, doplnění malokapacitních zařízení pro specifické skupiny duševně nemocných)
- G.2: Řešení dostupnosti vybraných zdravotně-sociálních služeb (s důrazem na hospicovou a paliativní péči) (např. výstavba zdravotních komplexů)
- G.3: Podpora integrace na trhu práce se zaměřením na zvláště ohrožené skupiny trhu práce (např. nízkoprahová zařízení, sociálně-aktivizační služby a prevence pro integraci osob ohrožených na trhu práce)

- G.4: Podpora aktivit a infrastruktury pro seniory (sociální služby, prevence, vzdělávání, volný čas) (např. podpora infrastruktury a rozšíření kapacit sociálních služeb)
- G.5: Koordinace sociálního bydlení v BMO (např. rozšiřování kapacit sociálního bydlení)
- I.2: Koordinace ploch pro budoucí rezidenční a komerční výstavbu
- J.1: Rozvoj rekreačních a volnočasových aktivit (např. rozvinutí stávajících rekreačních lokalit s nadmístním významem a s dostatečným potenciálem rozvoje, využití prostoru kolem řeky Svatky a Svitavy pro rekreaci ve spojení s protipovodňovými opatřeními, rozvoj cyklostezek vhodných pro rekreaci – směr Kuřim, podél Svitavy a Svatky na sever)
- J.3: Obnova a udržení kulturního dědictví (např. podpora infrastruktury kulturního dědictví s nadmístním významem)
- povaha a velikost záměrů – konkrétní velikost záměrů v koncepci specifikována nebude a bude řešena v dalších fázích přípravy projektů, které budou z koncepce vyplývat, případně v akčním plánu. Opatření obsažená v koncepci vzhledem ke svému charakteru stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k zákonu č. 100/2001Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.
- provozní podmínky a požadavky na přírodní zdroje – tyto informace nebudou s ohledem na podrobnost koncepce uvedeny a budou předmětem řešení v navazujících fázích přípravy konkrétních záměrů dle stavebního zákona a případně i v rámci procesu EIA či naturového hodnocení vlivů záměrů. Samotná koncepce tedy nebude stanovovat provozní podmínky a požadavky na přírodní zdroje.

B.8 PŘEHLED UVAŽOVANÝCH VARIANT ŘEŠENÍ

Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+ bude navržen v jedné variantě.

Při přípravě konkrétních projektů/záměrů vyplývajících ze Strategie mohou být prověřovány jejich varianty.

B.9 VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY

B.9.1 VÝCHODISKA PRO ZPRACOVÁNÍ KONCEPCE

Vzhledem ke svému zaměření má zpracovávaná koncepce vztah k řadě dokumentů na mezinárodní, národní a krajské úrovni. Jejich úplný výčet by nebyl – vzhledem k cílům oznámení a různé úrovni vzájemných vazeb – účelný, proto jsou uváděny pouze ty nejdůležitější.

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na **mezinárodní** úrovni:

- Strategie EU po roce 2020

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na **národní** úrovni:

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)
- Strategický rámec Česká republika 2030
- Státní politika životního prostředí ČR 2030 s výhledem do 2050

- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025 (2016)
- Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025
- Politika územního rozvoje ČR 2008, ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3 a 5 (2020)
- Politika ochrany klimatu ČR (2017)
- Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015)
- Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (2017)
- Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky (2017)
- Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 („Zdraví 2030“)
- Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století (2006)
- Aktualizace Národního programu snižování emisí České republiky (2019)
- Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR
- Dopravní politika ČR pro období 2021–2027 s výhledem do roku 2050
- Národní plán povodí – Povodí Dunaj, 2015
- Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015–2024 (2014)
- Program předcházení vzniku odpadů ČR (2014)
- Státní energetická koncepce ČR (2015)
- Národní akční plán zdraví a životního prostředí ČR (NEHAP) (1998)

Vztah strategie ke strategickým dokumentům na krajské úrovni:

- Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018-2021
- Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje ve znění Aktualizací č. 1 a 2 (2020)
- Územní analytické podklady Jihomoravského kraje 2017 (4. Úplná aktualizace)
- Aktualizace Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod - CZ06Z (2021)
- Aktualizace Programu zlepšování kvality ovzduší Aglomerace Brno - CZ06A (2021)
- Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje (2005)
- Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje (2014)
- Územní energetická koncepce Jihomoravského kraje (2018)
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje (aktualizace 2020)
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Jihomoravského kraje na léta 2011-2020 (2011)
- Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje 2016-2025 (2016)

Hodnocení souladu koncepce se strategickými dokumenty bude součástí dokumentu Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví v tom případě, že o nutnosti jeho zpracování rozhodne příslušný úřad v rámci zjišťovacího řízení.

B.9.2 VZTAH K PŘIJATÝM CÍLŮM V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Cíle navrhované v rámci této koncepce by měly být v souladu s cíli vybraných strategických a programových dokumentů, především těch, které byly či jsou připravovány pro dlouhodobé období a pro programové období 2021-2027.

Níže je tabulkovou formou provedeno vyhodnocení vztahu Integrované strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+ ke koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni, které se vztahují k zájmovému území, předmětu řešení posuzované koncepce a způsobu zapracování cílů ochrany životního prostředí. Hodnocení je provedeno pomocí stupnice uvedené v následující tabulce, která byla převzata z Metodického doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019).

Tabulka 1 Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni

Intenzita vztahu	Popis vztahu	Odůvodnění vztahu
3	velmi silný (přímý) vztah	Strategický dokument obsahuje podněty, požadavky nebo záměry s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce, jejich zahrnutí je nezbytnou podmínkou vyplývající z přijatého strategického dokumentu.
2	silný (přímý) vztah	Strategický dokument bez konkrétně definovaných nároků na promítnutí do předkládaného dokumentu. Do předkládané koncepce se promítají ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky). Realizace koncepce není přímo závislá na přijatém strategickém dokumentu.
1	Slabý nebo nepřímý vztah	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry s přímou vazbou na navrhovanou koncepci, je však podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.
0	bez vztahu	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry, které vyžadují řešení v rámci předkládané koncepce.

V následující tabulce je provedeno vyhodnocení intenzity vztahu Strategie k těm koncepcím, ke kterým byl identifikován nějaký vztah nebo u kterých nebylo možno tento vztah a priori vyloučit. Koncepce, u kterých bylo možno vztah a priori vyloučit nebo byl zjevně zanedbatelný (intenzita vztahu 0), nejsou v následující tabulce uváděny.

Tabulka 2 Vztah Strategie ke koncepčním dokumentům

Mezinárodní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Strategie EU po roce 2020	2	Obsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci. Cíle Strategie EU se budou pravděpodobně promítat do rozvojové oblasti Mobilita a Životní prostředí.
Národní dokumenty	Možná vazba	Komentář

Strategie regionální rozvoje ČR 2021+	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce. SRR 2021+ je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje a integrovaná strategie z ní vychází a rozvíjí její témata (zejm. rozvojové oblasti Mobilita a Životní prostředí v oblasti podpory ekologických druhů dopravy, snížení emisí znečišťujících látek z dopravy, podpory udržitelného rozvoje, adaptačních opatření apod.).
Strategický rámec Česká republika 2030	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce. Integrovaná strategie z ČR 2030 vychází a rozvíjí její témata (zejm. v rámci rozvojové oblasti Mobilita a Životní prostředí v oblasti adaptací na klimatické změny, zvyšování kvality vod, snižování emisí znečišťujících látek z dopravy, snižování energetické náročnosti, prevence vzniku odpadu, zavádění principů oběhového hospodářství apod.).
Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Pravděpodobně se budou promítat do předkládané koncepce prostřednictvím rozvojové oblasti Životní prostředí a částečně také rozvojové oblasti Mobilita zejména v oblasti adaptací na klimatické změny, snižování spotřeby energie, podpory nemotorové dopravy a vozidel na alternativní paliva a další.
Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci bude pravděpodobně promítat především prostřednictvím rozvojové oblasti Životní prostředí zaměřeného na zlepšování kvality životního prostředí (např. péče o zeleň, zadržení vody v krajině apod.).
Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020–2025	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Program se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím rozvojové oblasti Životní prostředí s důrazem na zlepšení kvality životního prostředí a adaptace sídel na změnu klimatu (např. péče o zeleň, zadržení vody v krajině, mitigace).
Politika územního rozvoje ČR 2008, ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3 a 5 (2020)	2	Obsahuje požadavky řešitelné v předkládané koncepci. PÚR se v koncepci bude pravděpodobně promítat zejména prostřednictvím cílů, týkajících se alternativních forem dopravy, adaptace sídel na změnu klimatu, OZE, infrastruktury cestovního ruchu a dalších (rozvojové oblasti Životní prostředí, Mobilita, Koordinace rozvoje).
Politika ochrany klimatu ČR (2017)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Politika se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím cílů zaměřených na energetické úspory, snižování emisí skleníkových plynů z dopravy (např. podpora alternativních forem dopravy), využití OZE a další (rozvojové oblasti Životní prostředí, Mobilita).
Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, 2015	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím rozvojové oblasti Životní prostředí s důrazem na zvýšení kvality životního prostředí, adaptace na změnu klimatu (voda, mitigace), OZE.
Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, 2017	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Národní akční plán se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím rozvojové oblasti Životní prostředí v oblasti mitigací, zlepšování mikroklimatu ve městech a posílení

		přirozených funkcí krajiny (zadržování vody, péče o zeleň) a OZE.
Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky, 2017	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Koncepce ochrany před následky sucha se v koncepci budou pravděpodobně promítat prostřednictvím intervencí v podobě zadržování vody v krajině apod. (rozvojová oblast Životní prostředí).
Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2019)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategický rámec se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím cílů v oblasti zlepšování kvality ovzduší, bezpečnosti, zajištění sociální péče apod. (rozvojové oblasti Životní prostředí, Mobilita, Veřejné služby).
Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Program se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím cílů s důrazem na sociální oblast (podpora seniorů, lepší životní podmínky a bezpečnost apod.) a zlepšení kvality životního prostředí (např. podpora udržitelných forem dopravy) (rozvojové oblasti Životní prostředí, Mobilita, Veřejné služby).
Aktualizace Národního programu snižování emisí České republiky, 2019	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Programu se v koncepci budou pravděpodobně promítat do cílů zaměřených na dopravu (zejm. podpora alternativních forem dopravy, multimodalita, omezení tranzitu) a OZE (rozvojové oblasti Životní prostředí, Mobilita).
Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Strategie se v koncepci budou pravděpodobně promítat prostřednictvím cílů zaměřených na dopravu (zejm. podpora alternativních forem dopravy, multimodalita, omezení tranzitu), OZE a smart technologií (rozvojové oblasti Životní prostředí, Mobilita).
Dopravní politika ČR pro období 2021–2027 s výhledem do roku 2050	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Dopravní politika se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím cílů zaměřených na dopravu (zejm. bezpečnost, podpora alternativních forem dopravy, multimodalita, omezení tranzitu) (rozvojová oblast Mobilita).
Národní plán povodí – Povodí Dunaj, 2015	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Národního plánu povodí se v koncepci budou pravděpodobně promítat prostřednictvím intervencí v podobě obnovy přirozeného vodního režimu a zlepšování přirozené retenční schopnosti krajiny (rozvojová oblast Životní prostředí).
Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015–2024 (2014)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Mohou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím podpory zavádění oběhového hospodářství, snižování produkce KO apod. (rozvojová oblast Životní prostředí).
Program předcházení vzniku odpadů ČR (2014)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Mohou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím podpory zavádění oběhového hospodářství, snižování produkce KO apod. (rozvojová oblast Životní prostředí).

Státní energetická koncepce ČR (2015)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory bezpečnosti, snížení energetické náročnosti a podpory udržitelného rozvoje (rozvojová oblast Životní prostředí).
Národní akční plán zdraví a životního prostředí ČR (NEHAP) (1998)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění budoucích návrhů opatření a aktivit, celkově pak prostřednictvím cíle zachování kvality životního prostředí.
Krajské dokumenty	Možná vazba	Komentář
Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018-2021	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, zejména v oblasti ekonomiky, zaměstnanosti, mobility, kvalitního životního prostředí, cestovního ruchu apod.
Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje ve znění Aktualizací č. 1 a 2 (2020)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, která ze ZÚR vychází a respektuje je (všechny cíle).
Územní analytické podklady Jihomoravského kraje 2017 (4. Úplná aktualizace)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, která z ÚAP vychází a respektuje je (všechny cíle).
Aktualizace Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod - CZ06Z (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory nízkoe emisních forem dopravy ad. (rozvojová oblast Mobilita).
Aktualizace Programu zlepšování kvality ovzduší Aglomerace Brno - CZ06A (2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory nízkoe emisních forem dopravy ad. (rozvojová oblast Mobilita).
Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje (2005)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, např. opatření v zemědělství, zakládání ÚSES, vodních ploch, modrozelené infrastruktury ad.
Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje (2014)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory cestovního ruchu v souladu s principy udržitelnosti.
Územní energetická koncepce Jihomoravského kraje (2018)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory bezpečnosti, snížení energetické náročnosti a podpory udržitelného rozvoje.
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje (aktualizace 2020)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím zvyšování počtu obyvatel připojených na vodovody a kanalizaci apod.

Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Jihomoravského kraje na léta 2011-2020 (2011)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, např. podpora informovanosti veřejnosti v oblasti životního prostředí apod.
Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje 2016-2025 (2016)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Mohou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím podpory snižováním produkce KO apod.

Vazby na koncepční materiály, ke kterým byl identifikován velmi silný (3) nebo silný (2) vztah ke Strategii budou podrobněji popsány v dokumentu Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví v případě, že o nutnosti jeho zpracování rozhodne příslušný úřad v Závěru zjišťovacího řízení.

Možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry

Vlivy realizace těchto koncepcí budou vzájemně interferovat. Největší vazba je mezi dokumenty na krajské úrovni – tj. zejména se ZÚR a ÚAP. Lze předpokládat, že tyto a další koncepce s větší vazbou se budou vzájemně doplňovat, tj. budou provázány. Jejich působení tak bude synergické – např. v oblasti dopravní infrastruktury a kvality životního prostředí bude Strategie vycházet z platné Strategie rozvoje kraje a zpětně může, pokud se tato potřeba objeví, u této koncepce podněcovat změny při její budoucí aktualizaci.

V části D jsou předběžně popsány orientační předpokládané vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Z tohoto předběžného hodnocení vyplývá, že předpokládané zaměření koncepce bude přispívat ke zlepšování stavu životního prostředí a řešení problémů v oblasti ŽP. Předběžně jsou předpokládány některé mírné negativní vlivy, které mohou plynout např. ze záborů půdního fondu způsobených vlivem dopravních staveb nebo střetů dopravních záměrů s přírodně hodnotnými lokalitami. Z předběžného hodnocení nevyplývají žádné potenciálně významné vlivy. S ohledem na tyto mírné vlivy není předpokládána kumulace negativních vlivů. Naopak lze předpokládat, že realizace této koncepce bude přispívat ke kumulaci pozitivních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, např. se záměry v oblasti udržitelných forem dopravy.

B.10 PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN DOKONČENÍ

Koncepce je připravována od roku 2019. V současnosti je zpracována Analytická část, projednávána je Návrhová část a zpracována bude Implementační část. Finální termín dokončení a schválení koncepce závisí také na dalším vývoji procesu SEA. Termín dokončení návrhu koncepce je plánován na druhé pololetí roku 2021.

B.11 NÁVRHOVÉ OBDOBÍ

Koncepce je zpracována na období 2021–2027 a s předpokládaným přesahem do dalších let ve vazbě na operační programy.

B.12 ZPŮSOB SCHVALOVÁNÍ

Koncepce je závazným dokumentem pro město Brno, respektive Magistrát města Brna, a to pro využití finančních prostředků alokovaných v rámci integrovaných nástrojů v rámci vybraných operačních programů.

Jednotlivé dílčí výstupy Integrované strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+ jsou projednávány a schvalovány v Řídícím výboru Brněnské metropolitní oblasti. Vrcholových schvalovacím orgánem je Zastupitelstvo města Brna.

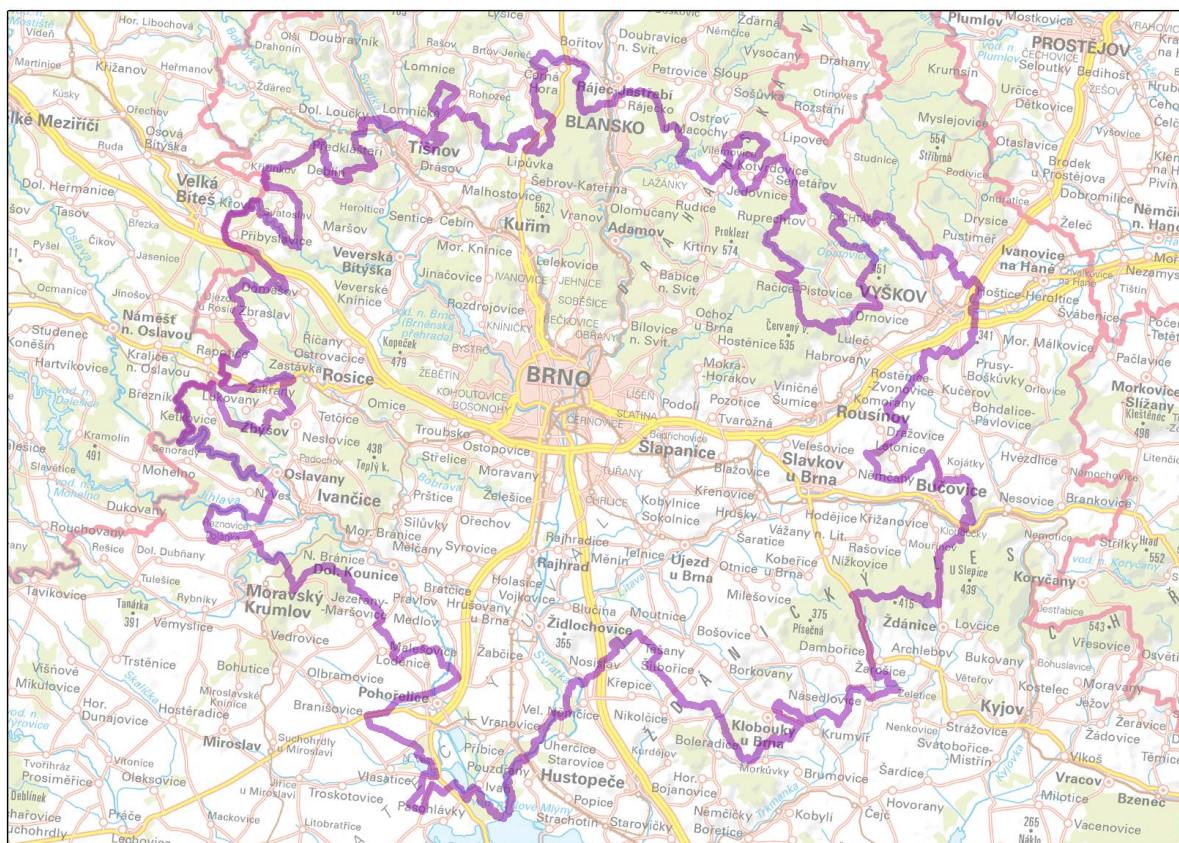
C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

Zpracovatel Oznámení při přípravě níže uvedené kapitoly čerpal především z oficiálně vykazovaných údajů Ministerstva ŽP ČR, Jihomoravského kraje a z dalších zdrojů. Výše uvedené zdroje byly tam, kde to bylo možné, doplněny dalšími relevantními údaji o stavu životního prostředí, například získanými z aktuálních dokumentů týkajících se stavu ŽP v kraji ve smyslu § 10 b), odst. 3, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů.

Je nezbytné uvést, že cílem kapitoly o stavu životního prostředí v dotčeném území není provést samoučelnou kompletní analýzu stavu životního prostředí, ale odlišit významné nedostatky a trendy v zatížení jednotlivých složek ŽP i v jejich geografické distribuci tak, aby bylo v rámci zjišťovacího řízení možno zvážit vliv navrhovaných intervencí koncepce na vývoj životního prostředí, nezbytnost posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb. i formulaci referenčních cílů životního prostředí, jako základní metody hodnocení vlivů koncepce na ŽP a veřejné zdraví.

C.1 VYMEZENÍ DOTČENÉHO ÚZEMÍ

Dotčené území je vymezeno územím Brněnské metropolitní oblasti (BMO), které se nachází v Jihomoravském kraji. Vzhledem k charakteru koncepce se dá předpokládat, že opatření budou směřovat primárně na území metropolitní oblasti, významnější působnost koncepce mimo toto území nelze předpokládat. Území má rozlohu 1 978 km² a k 1. lednu 2019 zde žilo 696 413 obyvatel (58 % obyvatel kraje). Celkem 380 681 tisíc obyvatel, tedy 56 % obyvatel metropolitní oblasti, žije v Brně. BMO se rozkládá na 27,5 % kraje. Vymezení BMO je znázorněno na následujícím obrázku.

Obr. 1: Vymezení řešeného území Brněnské metropolitní oblasti (Vlastní zpracování dle ČÚZK a zdrojů od poskytovatele)

C.2 VÝČET DOTČENÝCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, KTERÉ MOHOU BÝT KONCEPCÍ OVLIVNĚNY

Koncepce je zaměřena na území Brněnské metropolitní oblasti, do níž spadá celkem 184 obcí z 673 obcí Jihomoravského kraje (tj. 27 % obcí). Území zasahuje do 14 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, které jsou uvedeny níže:

- Brno
- Kuřim
- Slavkov u Brna
- Šlapanice
- Židlochovice
- Ivančice (pouze částečně)
- Rosice (pouze částečně)
- Blansko (pouze částečně)
- Pohořelice (pouze částečně)
- Vyškov (pouze částečně)
- Bučovice (pouze částečně)
- Tišnov (pouze částečně)
- Hustopeče (pouze částečně)
- Kyjov (pouze částečně)

C.3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

C.3.1 ZDRAVOTNÍ STAV OBYVATEL

Český statistický úřad zveřejňuje data o příčinách úmrtí pouze v rámci krajů a okresů, vzhledem k podobným životním podmínkám v rámci kraje je možné příčiny úmrtí vztáhnout i na samotnou metropolitní oblast. V Jihomoravském kraji tedy v roce 2019 zemřelo celkem 12 190 obyvatel, z toho nejvíce na nemoci oběhové soustavy. Dalšími nejčastějšími příčinami byly novotvary, nemoci dýchací soustavy, vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti a nemoci trávicí soustavy (ČSÚ, 2020).

Prognóza vývoje zdravotního stavu je zpracována na základě současného zdravotního stavu a budoucího populačního vývoje obyvatelstva Jihomoravského kraje a lze (stejně jako v celé ČR) očekávat následující trendy:

- další prodlužování doby dožití, stárnutí populace a s tím spojené zvyšování počtu lidí ve vyšších věkových skupinách, bude vzhledem k silné závislosti nemocnosti na věku pacientů znamenat další nárůst nemocnosti,
- pokračující změna struktury onemocnění od akutních k chronickým,
- další nárůst počtu závažných chronických onemocnění, zejména:
 - nádorová onemocnění, o onemocnění oběhové soustavy (ischemické nemoci srdeční, cévní nemoci mozku),
 - muskuloskeletální poruchy,
 - metabolické poruchy (diabetes, metabolický syndrom, obezita),
 - astma, chronická obstruktivní onemocnění plic,
 - vysoký krevní tlak,
 - onemocnění ledvin,
 - poruchy zraku,
 - poruchy sluchu;
 - nárůst počtu onemocnění nervového systému (demence a Alzheimerovou choroba).

Je nutné si uvědomit, že ukazatele zdravotního stavu celkově ukazují vliv genetické dispozice, životního stylu vázaného často k zaměstnání, potencující vliv životního prostředí, historii profesní i osobní. Ukazují také dále na účinnost primární, sekundární či terciární prevence.

C.3.2 KLIMA

Klimatické podmínky

BMO náleží dle klimatické klasifikace (Quitt, 1971) převážně do teplé oblasti T2, T4, mírně teplé oblasti MT3, MT5, MT7, MT9, MT10, MT11 a chladná oblast CH7. Základní charakteristiky těchto oblastí jsou následující:

Tabulka 3 Základní klimatické charakteristiky dle Quitta (1971)

Klimatická charakteristika	T2	T4	MT3	MT5	MT7	MT9	MT10	MT11	CH7
Počet letních dnů	50až 60	60 až 70	20 až 30	30 až 40	30 až 40	40 až 50	40 až 50	40 až 50	10 až 30
Počet dnů s průměrnou teplotou nad 10°C	160-170	170-180	120 až 140	140 až 160	140 až 160	140 až 160	140 až 160	140 -160	120-140
Počet mrazových dní	100-110	100-110	130 až 160	130 až 140	110 až 130	110 až 130	110-130	110-130	140-160
Počet ledových dní	30 až 40	30 až 40	40 až 50	40 až 50	40 až 50	30 až 40	30 až 40	30 až 40	50 až 60
Průměrná teplota v lednu (°C)	-2 až -3	-2 až -3	-3 až -4	-4 až -5	-2 až -3	-3 až -4	-2 až -3	-2 až -3	-3 až -4
Průměrná teplota v dubnu (°C)	18 až 19	19 až 20	16 až 17	16 až 17	6 až 7	17 až 18	17 až 18	17 až 18	15 až 16
Průměrná teplota v červenci (°C)	8 až 9	9 až 10	6 až 7	6 až 7	16 až 17	6 až 7	7 až 8	7 až 8	4 až 6
Průměrná teplota v říjnu (°C)	7 až 9	9 až 10	6 až 7	6 až 7	7 až 8	7 až 8	7 až 8	7 až 8	6 až 7
Počet dnů se srážkami nad 1 mm	90 -100	80 až 90	110-120	100-120	100 až 120	100 až 120	100 až 120	90-100	120-130
Srážkový úhrn ve vegetačním období (mm)	350-400	300-350	350-450	350-450	400 až 450	400 až 450	400 až 450	350-400	500-600
Srážkový úhrn v zimním období	200-300	200-300	250-300	250-300	250 až 300	250 až 300	200 až 250	200-250	350-400
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	40 až 50	40 až 50	60 až 100	60 až 100	60 až 80	60 až 80	50 až 60	50 až 60	100-120
Počet dnů zamračených	120-140	110-120	120 až 150	120 až 150	120 až 150	120 až 150	120 až 150	120 -150	150-160
Počet dnů jasných	40 až 50	50 až 60	40 až 50	40 až 50	40 až 50	40 až 50	40 až 50	40 až 50	40 až 50

Klima se však v metropolitní oblasti, stejně jako na území celé ČR mění. V území se v budoucnu očekává zvýšení průměrných teplot ve všech měsících roku, s výrazným nárůstem zejména v období července až září. Předpokládán je také výraznější nárůst srážek v jarním období (duben, červen) a částečně i v podzimních měsících (říjen, listopad). Výraznější pokles je předpokládán naopak v letních měsících (červenec a zejména srpen a září). V souvislosti s těmito změnami je možné v zájmovém území očekávat:

- Sucho a snížení zásoby vody v půdě, stres suchem, snížení průtoků ve vodních tocích, pokles hladin vodních zdrojů.
- Nárůst průměrné roční teploty vody, rychlejší průběh většiny nežádoucích chemických reakcí a bakteriálních procesů, snížení kvality vody, ovlivnění kyslíkových poměrů, změny společenstev ve vodních tocích.
- Vlivem vysokých teplot a četnějšími a intenzivnějšími vlnami veder zvýšení úmrtnosti a vyšší zdravotní rizika pro obyvatele, zejména pro zranitelné skupiny (senioři, chronicky nemocní, děti), zhoršení podmínek pro pohodu/kvalitu života obyvatel. Zvýšení nároků na zdravotní péči.
- Ohrožení životů a majetku díky mimořádným událostem, škody na hospodářství a veřejné infrastruktuře (dopravní a technické sítě) (EKOTOXA, 2018).

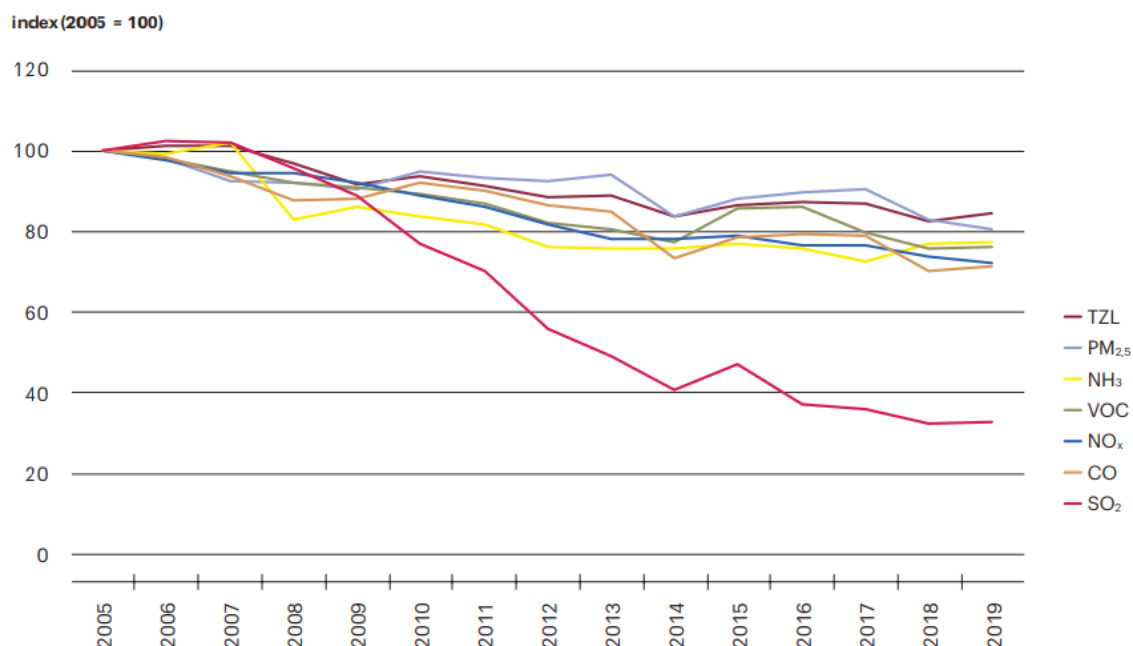
V BMO se již postupně zvyšuje průměrná teplota a počty tropických dnů čímž trpí zejména zastavěná území města Brna a dalších regionálních center. Dlouhodobá průměrná teplota jižní části BMO patří k nejvyšším v celé ČR. Území BMO je dlouhodobě poměrně chudé na srážky. Nedostatek srážek se výrazněji projevuje v jižní části BMO (GaREP, 2021).

C.3.3 KVALITA OVZDUŠÍ

Emisní situace

Vývoj emisí znečišťujících látek v Jihomoravském kraji měl v období 2005–2019 sestupný trend. Největší pokles byl evidován u emisí SO_2 o 67,3 %. Jihomoravský kraj má nejméně emisí SO_2 v přepočtu na plochu území ze všech krajů v ČR. Celkové emise znečišťujících látek do ovzduší na plochu území v Jihomoravském kraji v roce 2019 dosahovaly lehce podprůměrných hodnot vzhledem k ostatním krajům, podobně jako v předchozích letech. Emise v tomto kraji souvisí především s vysokou dopravní zátěží, strukturou osídlení a zemědělstvím. V posledních letech se především v aglomeraci Brno kromě dopravy významně promítla z hlediska emisí i stavební činnost. V roce 2019 došlo meziročně k velmi mírné změně trendu či stagnaci všech sledovaných emisí.

Znečištění ovzduší v Jihomoravském kraji v roce 2019 ovlivňovaly především malé stacionární zdroje emisí, a také doprava (hlavně v aglomeraci Brno a v blízkosti dálničních tahů). Emise TZL (4,1 tis. t) a emise CO (51,5 tis. t) pocházely převážně z lokálního vytápění domácností. Emise NO_x (11,6 tis. t) byly emitovány převážně dopravou. V případě emisí SO_2 (1,3 tis. t) byly producentem velké zdroje znečišťování (59,5 %), kam se zahrnuje hlavně výroba elektřiny a tepla. Emise NH_3 (6,3 tis. t) pocházely zejména z chovu hospodářských zvířat a aplikace minerálních dusíkatých hnojiv. Emise VOC (18,0 tis. t) pocházejí hlavně z aplikace organických rozpouštědel a lokálního vytápění domácností. Poměr zdrojů emisí základních znečišťujících látek se ve sledovaném období 2005–2019 příliš neměnil, výjimkou jsou emise CO a SO_2 , kde podíl velkých zdrojů výrazně klesl, což je dáno především přechodem významných uhelných zdrojů na zemní plyn (CENIA, 2020).

Obr. 2: Vývoj emisí znečišťujících látek v Jihomoravském kraji [index, 2005 = 100], 2005–2019 (CENIA, 2020)

Jihomoravský kraj je území s vysokou emisní zátěží z dopravy, a to zejména v brněnské aglomeraci a v okolí silničních tahů mezinárodního významu, mezi které patří hlavně dálnice D1 a D2. Na území kraje bylo v roce 2019 emitováno 10,9 % celkových emisí NO_x z dopravy v ČR, což je 3. nejvyšší podíl po Praze a Středočeském kraji, dohromady z těchto regionů pocházela více než třetina celkových emisí NO_x v ČR. Nejvýznamnějším dopravním zdrojem emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů v kraji byla individuální automobilová doprava, která byla zcela převažujícím dopravním zdrojem emisí VOC (82,2 %) a CO (82,0 %). Nákladní silniční doprava produkovala více než třetinu dopravních emisí NO_x (40,8 %) a PM (36,7 %).

V průběhu období 2000–2019 emise CO a VOC z dopravy v kraji výrazně poklesly v důsledku modernizace vozového parku a zvyšování emisních standardů vozidel. V případě emisí NO_x a zejména PM však takto příznivý vývoj nebyl registrován, trend byl ovlivněn růstem výkonů nákladní silniční dopravy v kraji a zvyšováním podílu dieselových vozidel ve vozovém parku osobních automobilů. Emise PM z individuální automobilové dopravy v tomto období vzrostly o 14,8 %, v první polovině sledovaného období (2000–2010) stouply emise PM i z nákladní silniční dopravy o 16,3 %. V případě tohoto druhu dopravy byl významný nárůst v období 2000–2010 zaznamenán i u emisí NO_x, a to o 30,0 %. Emise skleníkového plynu CO₂ z dopravy měly během období 2000–2019 kvůli růstu spotřeby paliv a energií v dopravě rostoucí trend a vzrostly o 62,1 %.

V roce 2019 v meziročním srovnání poklesly v kraji emise všech sledovaných znečišťujících látek, nejvýrazněji emise CO o 13,4 %. Naproti tomu pokračoval růst dopravních emisí CO₂, které vzrostly o 1,4 %.

Emise sledovaných znečišťujících látek v kategoriích REZZO 1 a 2 (velké a střední stacionární zdroje znečištění) v Jihomoravském kraji byly ve sledovaném období 2005–2019 rozkolísané, což je důsledkem vývoje hospodářství, především zvyšování průmyslové produkce po překonání ekonomické krize na jedné straně, a na straně druhé důsledkem plnění a zavádění legislativních povinností, dodržování emisních limitů a neustálého zlepšování technologií s důrazem na snižování

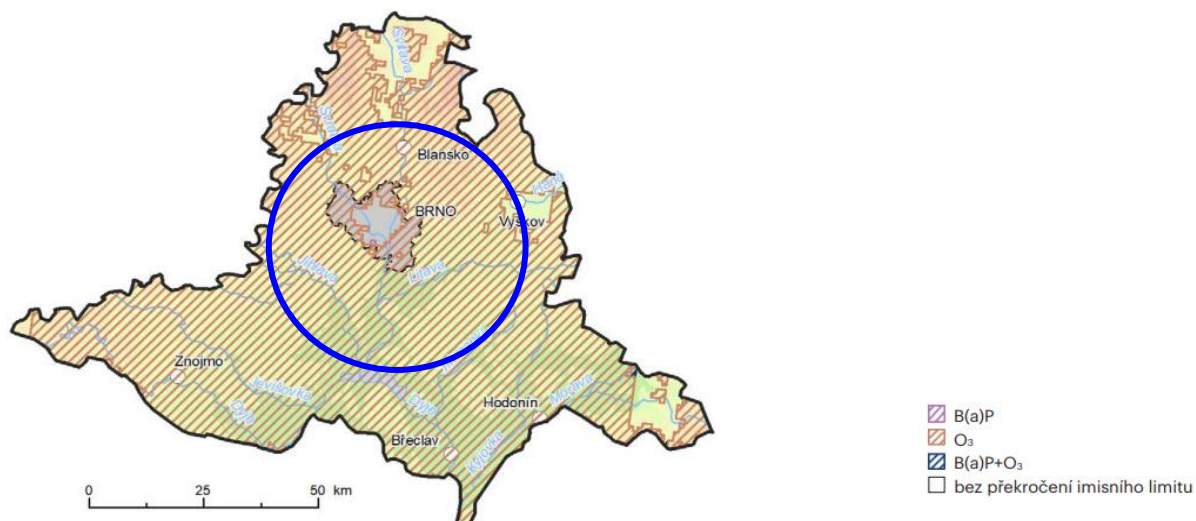
vlivu na životní prostředí. Dlouhodobě se snižují emise SO₂, v období 2005–2019 se je podařilo snížit o 77,0 %, naopak rostou emise CO, které v období 2005–2019 vzrostly o 75 %. Meziročně došlo v roce 2019 k poklesu SO₂ o 4,2 %, naopak emise ostatních sledovaných látek vzrostly (CO o 10,2 %, TZL o 6,9 %, NO_x o 2,0 % a VOC o 0,2 %) (CENIA, 2020).

Imisní situace

Kvalita ovzduší v Jihomoravském kraji je dlouhodobě ovlivňována především lokálním vytápěním domácností, dopravou, a také zemědělstvím. V posledních letech se především v aglomeraci Brno do kvality ovzduší kromě dopravy významně promítla i stavební činnost.

V roce 2019 bylo vymezeno v Jihomoravském kraji 0,1 % území, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí přízemního ozonu, což je nejnižší podíl za sledované období. Imisní limit pro 24hodinovou koncentraci PM₁₀ nebyl v kraji v roce 2019 překročen (v roce 2018 byl limit překročen na stanici Brno-Úvoz h.s.). Stejně tak již nebyl překročen roční imisní limit pro NO₂ (v roce 2018 byl překročen na stanici Brno-Svatoplukova). V BMO však byl překročen imisní limit pro ochranu lidského zdraví vyjádřený denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu na jedné lokalitě (Brno-Tuřany), dále v kraji pak na dalších dvou lokalitách (Kuchařovice a Mikulov-Sedlec) ze šesti měřících stanic. Ostatní imisní limity nebyly na stanicích sítě imisního monitoringu v kraji překročeny. Souhrnně po zahrnutí přízemního ozonu bylo v roce 2019 vymezeno 90,9 % plochy kraje, na které došlo k překročení hodnoty imisního limitu u alespoň jedné znečišťující látky.

Z dlouhodobého hlediska jsou hodnoty imisí polutantů v kraji velmi rozkolísané a podíly ploch s překročenými imisními limity se pohybují nad i pod hodnotami pro celou ČR v jednotlivých letech. Výjimkou je benzo(a)pyren, který je stále pod úrovní hodnot pro celou ČR. V období 2005–2019 nebyl překročen v Jihomoravském kraji imisní limit pro denní koncentraci PM₁₀ pouze v letech 2015, 2016 a 2019 (v ostatních letech překročen byl, ale podíl plochy území nepřekročil 2 %). Imisní limit pro roční koncentraci PM₁₀ byl překročen na minimální ploše pouze v letech 2005 a 2006. Imisní limit pro roční koncentraci PM_{2,5} byl ve sledovaném období 2012–2019 překročen pouze v roce 2012 na minimální ploše (CENIA, 2020).

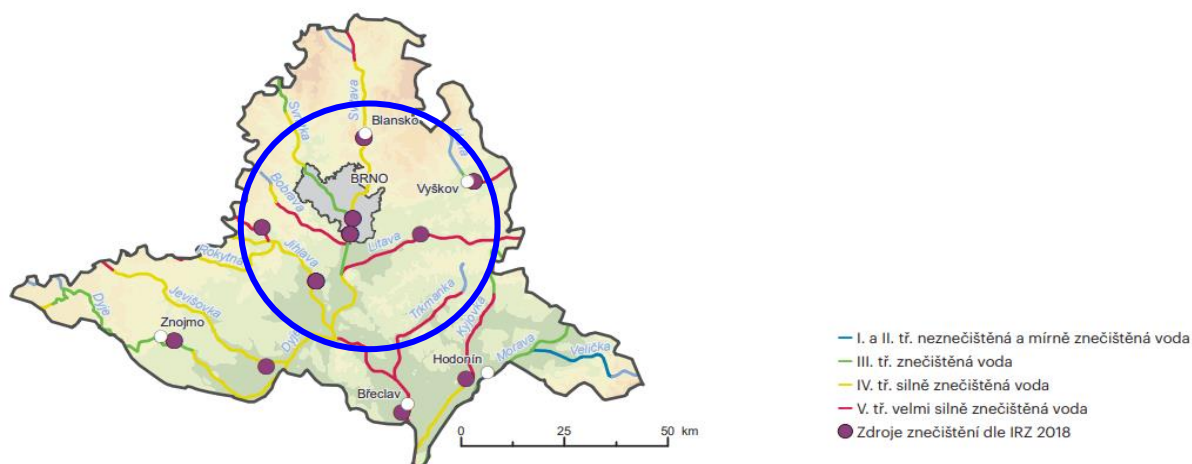

Obr. 3: Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví v BMO (modře), 2019 (CENIA, 2020)

C.3.4 VODA

Jakost povrchových vod

V období 2018–2019 byla v BMO na většině tocích zjištěna III.–V. třída jakosti (znečištěná až velmi silně znečištěná voda). Velmi silně znečištěná voda byla, stejně jako v minulém hodnoceném období 2017–2018, zjištěna na vodních tocích Litava, Bobrava a Haná. V porovnání s minulým obdobím došlo ke zlepšení kvality vody na velké části úseku Svitavy (z V. třídy jakosti na IV. třídu). Jakost vody v BMO i celém Jihomoravském kraji je dlouhodobě ovlivněna plošným znečištěním z intenzivního zemědělského hospodaření. Na některých tocích je jakost vody ovlivňována i průmyslovým znečištěním, např. z textilního nebo strojírenského průmyslu (CENIA, 2020).

Mapa je sestavena na základě výsledného zatřídění jednotlivých profilů podle normy ČSN 75 7221, které je dáno nejhorší třídou z následujících ukazatelů: BSK_5 , $CHSK_{Cr}$, $N-NH_4^+$, $N-NO_3^-$, $P_{celk.}$. Bodové zdroje znečištění jsou uvedeny dle IRZ (úniky do vody a přenosy v odpadních vodách) za ohlašovací rok 2018.

Obr. 4: Jakost vody v tocích v BMO (modře), 2018–2019 (CENIA, 2020)

Dle predikcí změn klimatu však bude vzhledem ke sníženým průtokům a vyšším teplotám ve vodních tocích zejména v letním období bude docházet ke zhoršování kvality povrchových vod, což se může odrazit i na zhoršené kvalitě podzemních vod, přičemž zcela zásadní je dopad na vodní ekosystémy tekoucích vod.

Koupací vody

V rámci monitoringu koupacích vod bylo na území BMO sledováno 12 oblastí ke koupání. V roce 2020 byla jakost vody zhodnocena jako vhodná ke koupání, stejně jako v roce 2019 (Geoportál, 2021).

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

Oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod, vyhláší vláda nařízením za chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se v rozsahu stanoveném nařízením vlády limituje řada aktivit.

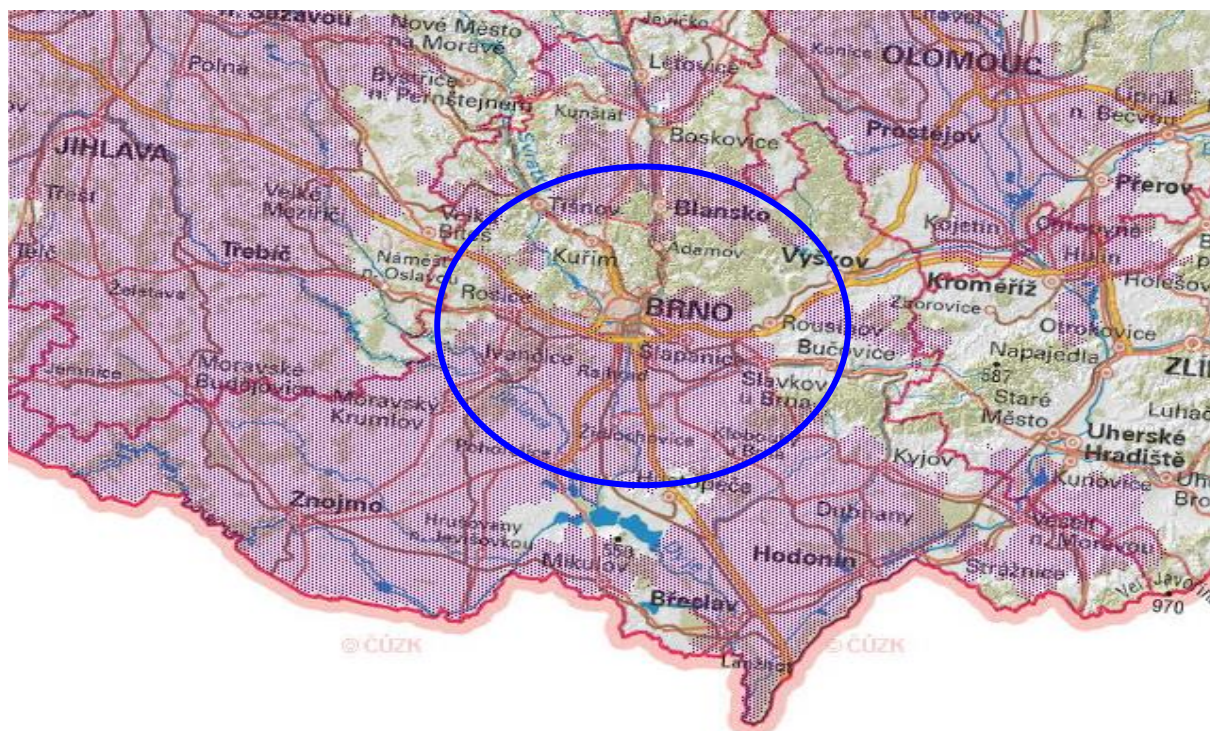
Na území BMO se nenachází CHOPAV.

Zranitelné a citlivé oblasti

Zranitelné oblasti jsou území, kde se vyskytují

- povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout,
- povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

Zájmové území je součástí zranitelné oblasti, zejm. jižní část řešeného území, okolí Tišnova a Blanska (viz obrázek níže) (Geoportál, 2021).

Obr. 5: Zranitelné oblasti vod v BMO (modře), 2018–2019 (Geoportál, 2021)

Citlivé oblasti jsou vodní útvary povrchových vod,

- a) v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,
- b) které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo
- c) u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod,

Dle Nařízení vlády č. 401/2015 Sb. jsou všechny povrchové vody na území České republiky vymezeny jako citlivé oblasti.

Zásobování vodou

V roce 2019 byl podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodu v Jihomoravském kraji stejný jako v roce 2018 (95,1 %). Od roku 2000 klesla spotřeba vody v domácnostech z 98,3 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ na 92,9 l.obyv.⁻¹.den⁻¹. Spotřeba vody ostatních odběratelů, mezi něž se řadí např. služby, zdravotnictví, školství či menší průmyslové podniky připojené na veřejný vodovod, v roce 2019 činila 44,9 l.obyv.⁻¹.den⁻¹.

Ztráty pitné vody ve vodovodní síti, které jsou ovlivněny především stářím a stavem této sítě, jsou v Jihomoravském kraji v krajském porovnání nejnižší. V roce 2019 byl jejich podíl z vody vyrobené určené k realizaci 8,9 % a došlo tak ke snížení oproti roku 2018, kdy podíl dosahoval 10,3 % (CENIA, 2020).

BMO je zásobovaná pitnou vodou zejména přes vírský oblastní vodovod a březovský vodovod. Na území BMO existuje kromě lokálních zdrojů řada velkých zdrojů pitné vody (vodní nádrž Opatovice, vrty v Drnovicích, Moravských bránicích a Lažanech). V Brně pravděpodobně existují dobré podmínky pro využití artéských vod (GaREP, 2021).

Zejména v posledních letech se na území ČR, BMO nevyjímaje, projevuje nedostatek vody pro zavlažování, nejen v letním období. S predikcí změn klimatu v letech následujících bude docházet k častějšímu výskytu sucha, a to včetně sucha hydrologického.

Nerovnoměrné rozložení srážek může vést k dlouhodobé pasivní hydrologické bilanci, a tedy k lokálnímu poklesu zásob vodních zdrojů. Hlavní problém představuje zmenšení zásob ve sněhové pokrývce a posun tání směrem do zimy. Tím dojde ke snížení dotace podzemních vod a k poklesu průtoků zejména v málo vodných obdobích na přechodu léta a podzimu, což bude mít dopad na vydatnost dostupných vodních zdrojů (EKOTOXA, 2018).

Odpadní vody

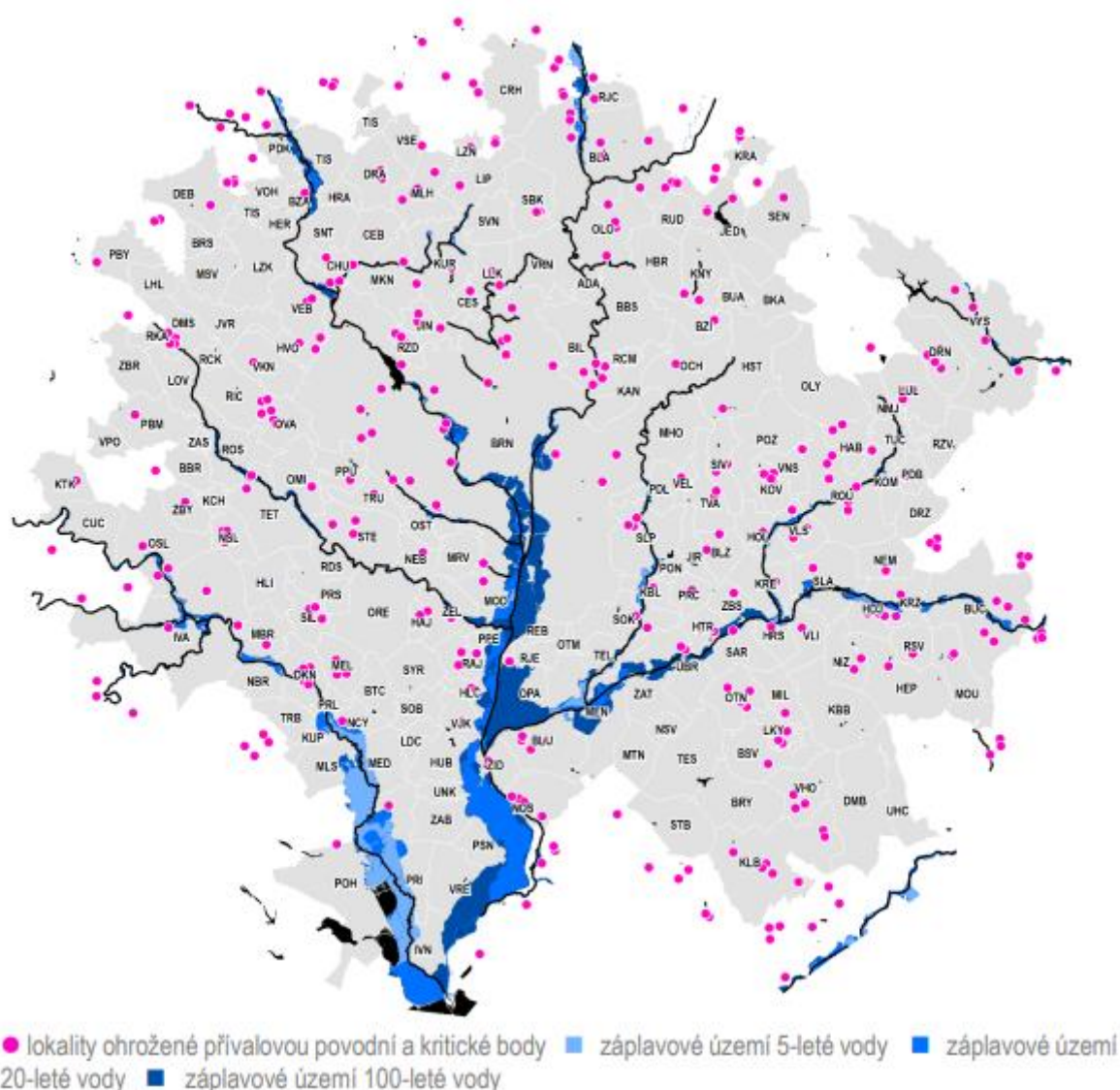
Podíl obyvatel připojených na kanalizační síť v Jihomoravském kraji se mírně zvýšil na 90,3 %, zvýšil se i podíl obyvatel připojených na kanalizaci s ČOV, a to na 88,3 %. V kraji bylo v roce 2019 v provozu 253 ČOV, přičemž terciární stupeň čištění mělo 76,3 % ČOV v kraji, což je v rámci ČR druhý nejvyšší podíl po Hl. m. Praha. V roce 2019 bylo dokončeno několik stavebních prací, které vedly k výstavbě či modernizaci kanalizace anebo ČOV (CENIA, 2020).

K největší čistírně odpadních vod patří ČOV Modřice, na níž jsou napojeny kanalizace Brna a většího množství okolních obcí. Dále jsou splaškové vody řešeny lokálními ČOV. Rezervy existují ve využití čistírenských kalů (GaREP, 2021).

Povodňová ochrana a sucho

Významným limitem území, který je nutné při rozvoji a využití území respektovat, jsou záplavová území. Záplavová území jsou stanovena na vodních tocích např. Svratka, Jihlava, Litava, Svitava a další. V době zvýšených průtoků je ohrožena především zástavba nacházející se v bezprostřední blízkosti vodních toků. Zástavba je ohrožena především při průtoku Q_{100} .

Plošně je pak území postiženo hrozbou přívalových povodní, které souvisí s nevhodnou skladbou zemědělských plodin a zvyšující se zastavěností území. Protipovodňová ochrana schází na vybraných záplavových územích a také na některých pozemcích města Brna potenciálně vhodných pro výstavbu.

Obr. 6: Stanovené záplavové oblasti a lokality ohrožené přívalovými povodněmi na území BMO (Altimapo, 2020)

Povodňová problematika rovněž souvisí s problematikou změn klimatu. Do budoucna se v této souvislosti předpokládá nárůst četnosti výskytu a intenzity extrémních meteorologických jevů, mezi které patří nejen povodně, ale také delší období sucha a nárůst teploty. Problém v poslední době představují také přívalové (bleskové) povodně, kdy zejména na malých vodních tocích dochází během velmi krátké doby (desítek minut až několika hodin) k prudkému vzestupu hladiny a jejímu

následnému rychlému poklesu. Nejčastější příčinou vzniku takovýchto povodní jsou intenzivní příválové srážky spojené s výskytem silných bouřek v letním období. Příválovým povodním často předchází plošný odtok vody po svazích (POVIS, 2018). Bude tedy nutné věnovat pozornost adaptaci na změnu klimatu a z ní vyplývajících jevů, např. prostřednictvím úpravy vodního režimu v krajině, kdy je doporučováno jak zvyšování retence vody v krajině, tak umožnění rozlivu povodňových vod. Také ve městech je nezbytné reagovat na potenciální změny, zejména na zvyšující se teploty v rámci tepelných ostrovů měst.

Zejména jižní části BMO jsou vzhledem k suchu nejohroženější částí ČR. Důvodem jsou klimatické poměry v oblasti (teplotně nadprůměrné a srážkově podprůměrné území, přičemž četnost teplotních i srážkových extrémů roste), intenzivní zemědělská výroba využívající vodní zdroje a s ní spojený nízký podíl lesních a dalších ploch zadržujících vodu v krajině a vyrovnávajících srážkové extrémy. Důsledky rozsáhlejšího mají značné dopady na přírodu a krajinu (vegetace, živočichové), zásobování vodou, zemědělskou výrobu (snížení výnosů v rostlinné výrobě, zprostředkované dopady i na výrobu živočišnou), ale i na jiná ekonomická odvětví (cestovní ruch a rekreace, průmysl ad.).

C.3.5 GEOMORFOLOGICKÉ A GEOLOGICKÉ POMĚRY A SUROVINOVÉ ZDROJE

Území BMO se rozkládá na rozhraní dvou velkých geologicky rozdílných celků – staršího Českého masívu na západě a mladších Karpat na východě. Rozhraní mezi nimi prochází zhruba po linii Znojmo-Brno-Vyškov. Dále je území členěno na Česko-moravskou soustavu, Vněkarpatské sníženiny a Vnější Západní Karpaty, podsoustavy v západní části Českomoravská vrchovina, Brněnská vrchovina, ve východní části Západní Vněkarpatské sníženiny a Středomoravské karpáty, celků v západní části Hornosvratecká vrchovina, Křížanovská vrchovina, Boskovická brázda, Bobravská vrchovina, Dražanská vrchovina a na východě Dyjsko-svratecký úval, Vyškovská brána, Ždánický les, Litenčická pahorkatina (MapoMat, 2021).

V Západní části se nachází horniny východní části Českého masívu. Ty tvoří převážně moldanubické granulity a hadce. Dále je zde pestrá série moravika skládající se z fylitů, svorů, rul, kvarcitů a mramorů. Geologicky významné jsou horniny brunovistulika, tj. brněnského plutonu a jeho pláště v podloží moravského devonu, karbonu a z části moldanubika. V uvedených horninách se utvořila hluboká vkleslina označená jako boskovická brázda, která je vyplněna převážně karbonskými sedimenty, jako jsou slepence, pískovce, prachovce a jílovce s uhelnými slojemi.

V severní části kraje se nachází horniny devonu Moravského krasu (slepence, arkóзовé pískovce s významnými polohami vápenců a také břidlic). Devonské horniny přecházejí do břidlic a drob moravského kulmu.

Centrální část tvoří horniny brunovistulika. V brněnském masívu jsou to hlubinné vyvřeliny - granity až diority. Dyjský masív tvoří žuly, granodiority až diority s odmíšninami aplitů, pegmatitů a diabasů.

Popsané horniny ukončují tu část českého masívu, na níž nasedají horniny karpatské předhlubně (pískovce, prachovcové jíly a jílovce) a vnějšího flyše (slepence, droby, prachovce, pískovce a břidlice). Kvartérní horniny reprezentují deluviální hlinitopísčité až hlinito-kamenité usazeniny, místo fluviální až fluviodeluviální sedimenty a spraše až sprašové hlíny. Spraše převládají v jižní části (Atelier T-plan, 2009).

Na zájmovém území se nachází několik chráněných ložiskových území (CHLÚ), přičemž z těch největších lze jmenovat např. Mouřínov, Borkovany (ropa a zemní plyn), Bratčice, Medlov I., Hrušovany u Brna, Ledce u Židlochovic (živcové suroviny, štěrkopísky), Horákov (vápeneč).

Na území BMO se nachází několik výhradních ložisek zemního plynu a ropy (Ždánice-miocénní písky),

štěrkopísky, živce, písek (Bratčice), vápenec (Mokrá u Brna) a další. Ložiska nevyhrazených zdrojů představují např. Opatovice u Rajhardu (štěrkopísky, písky, psamity), Bratčice (cihlářská hlína, spraš), Ivančice (jílový sediment, hlína, spraš).

V území se nachází tři předpokládaná ložiska (schválený prognózní zdroj) nerostů, a to Horákov-Mokrá (stavební kámen, vápenec), Ochoz u Brna (vápenec), Medlov-Smolín (živcové suroviny, štěrkopísky) (SURIS, 2021).

Mezi území ohrožená sesuvy patří členitější území, kde je pro tento jev vhodné geologické podloží, nižší podíl stabilních ploch (lesy, trvalé travní porosty, sady, zahrady, vinice a vodní plochy), a tím pádem i snížená ekologická stabilita krajiny (GaREP, 2018).

C.3.6 PŮDA A VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Využití území podle jednotlivých ploch je vztaženo na ORP, která jsou zahrnuta v BMO. V roce 2020 zde převažovala zemědělská půda, která tvořila 206 856,3 ha, tj. 54,8 %. Největší rozlohu, zejména v ORP Kyjov, Vyškov a Hustopeče, tvořila orná půda na ploše 172 789,6 ha (45,8 % z celkové rozlohy). Trvalý travní porost zaujímal plochu 12 481,8 (3,3 %), zahrady 10 876,2 ha (2,9 %), vinice 6 207,7 ha (1,6 %) a ovocné sady 4 500,9 ha (1,2 %).

Oproti tomu nezemědělská půda tvořila 170 624,8 ha, což odpovídá 45,2 % rozlohy území s největším zastoupením lesních pozemků 118 759,0 ha (31,5 %). Ostatní plochy, které nelze zařadit jinam, tvořily 36 880,6 ha (9,8 %) území, zastavěné plochy a nádvoří tvoří 8 764,0 ha (2,3 %) a vodní plochy 6 221,2 ha (1,6 %).

Celé území Jihomoravského kraje má díky vhodným přírodním podmínkám (nížinná oblast, úrodná půda, teplejší klima) bohatou zemědělskou tradici a dobré předpoklady pro další rozvoj zemědělské výroby. S tímto faktorem však souvisí také některá environmentální rizika spojená s nižší ekologickou stabilitou krajiny v části BMO. Obce s největším podílem zemědělské půdy na celkové ploše jsou převážně v rovinatém území na jih od Brna. Zemědělská půda je tvořena ve většině obcí BMO z více než 80 % ornou půdou. Zemědělská výroba představuje obecně pro životní prostředí značnou zátěž, kterou v Brněnské metropolitní oblasti ještě dále zvyšuje vysoký podíl orných půd s malou druhovou diverzitou, vysokým rizikem eroze atd. Velká část obcí BMO má nízkou ekologickou stabilitu území, jelikož se jedná o oblast intenzivně využívanou, s oslabenou autoregulací ekosystému a značnou ekologickou labilitou.

Zvýšené riziko ohrožení půd větrnou a vodní erozí se vyskytuje v jižní polovině kraje a je dáno především intenzivní zemědělskou činností – zejména rostlinnou výrobou, která působí na krajinu silným antropogenním tlakem, zhutněním podorniční půdy používáním těžké mechanizace, okyselováním půdy způsobeným používáním kyselých půdobilných hnojiv, a v neposlední řadě nízkou mírou ekologické stability krajiny. Obecně lze konstatovat, že půda v kraji stále více degraduje.

C.3.7 LESY

Lesy tvoří poměrně velkou část BMO, tedy 31,5 % (zejm. v ORP Vyškov, Blansko, Tišnov, Šlapanice). Obce s vyšším zalesněním a tím i vyššími hodnotami koeficientu se nachází v severní části BMO.

Velkou část lesů tvoří smíšené porosty. Jehličnaté stromy jsou v současné době poškozovány suchem, kůrovcem a dalšími chorobami. Jsou náchylnější k vysokým teplotám. Žádoucí je proto postupná přeměna jejich druhové skladby k přírodě bližšímu složení (ÚHÚL, 2021).

Lesy plní kromě hospodářské celou řadu dalších funkcí. Významná je rekreační, neboť lesy slouží celému spektru návštěvníků, od cyklistů, přes pěší nebo v zimě pro běžecké lyžování. Významná je

také funkce retenční, kdy lesy jsou velkým rezervoárem vody. Potenciál je v jejím dalším zadržování pomocí tůň nebo drobných vodních ploch.

Mimo lesní porosty je v řešeném území vysoce zastoupena strukturní zeleň, která v okrajových částech zastavěného území přechází až do obytného prostředí města, propojuje městskou část s přírodním prostředím v krajině. Důležitým krajinným prvkem je doprovodná zeleň podél vodotečí, místních a polních komunikací.

Městská zeleň je nenahraditelnou biologickou složkou životního prostředí pro městské obyvatele, chrání je před faktory poškozující životní prostředí - hluk, prach, zachycuje znečištění ovzduší.

V BMO, vzhledem i k poměru zastoupení lesních porostů, je problémem odumírání smrkových porostů. Jedná se o dlouhodobější problém, který je způsoben kombinací více faktorů – nepříznivé klimatické podmínky (sucho, méně srážek), škůdci (kůrovec a václavka), menší odolnost lesa v důsledku založení porostů v nevhodném prostředí (nepůvodnost smrku, výsadba na nevhodných stanovištích), nevhodné způsoby hospodaření v lesích v minulosti, které nezohledňovaly přirozenou skladbu lesa, a další. Poslední roky byly roky s extrémně suchým létem, které pozitivně ovlivnilo populace kůrovce, a to v takové míře, že došlo k jeho plošnému přemnožení na mnoha místech kraje i ČR.

Problém odumírání smrkových porostů je problémem celého území České republiky. Odumírání porostů je spojeno především s porosty nižších nadmořských výšek, u smrku je tento interval mezi 300 – 1 000 m n. m. Kromě výše zmíněného vlivu tohoto faktu na ekonomickou a hospodářskou situaci v oblasti (dřevozpracující průmysl, stavebnictví) se tyto podmínky mohou mít také vliv na zdraví a pohodu obyvatel, kdy absence lesa a vzrostlé zeleně působí negativně na psychiku člověka. Tímto faktorem může být také ovlivněna oblast cestovního ruchu, protože návštěvníci se do oblasti vydávají také kvůli jeho přírodním krásám. Problémem při obnově lesů však mohou být, kromě již narušených půd vodní erozí a nedostatku zejména bazických prvků v půdě důležitých pro růst stromů v důsledku kumulované depozice imisí v lesních půdách v průběhu minulých let, také vysoké stavy spárkaté zvěře, včetně nepůvodních druhů (např. muflon), které okusují semenáčky a brání tak založení lesa nového.

C.3.8 PŘÍRODA A KRAJINA

Obecná ochrana přírody a krajiny představuje ochranu krajiny, rozmanitosti druhů, přírodních hodnot a estetických kvalit přírody, ale také ochranu a šetrné využívání přírodních zdrojů. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny rozlišuje:

- obecnou ochranu krajiny (ÚSES, VKP, krajinný ráz, přírodní park a přechodně chráněné plochy)
- obecnou ochranu druhů – veškeré druhy rostlin a živočichů včetně jejich stanovišť jsou chráněny před ničením, poškozováním, sběrem či odchylem. Důležitým nástrojem je ochrana volně žijících ptáků, ochrana dřevin rostoucích mimo les a péče o handicapované živočichy a úprava činnosti záchranných stanic.
- obecná ochrana neživé části přírody a krajiny (ochrana jeskyní, přírodních jevů na povrchu, které s jeskyněmi souvisejí a paleontologických nálezů a minerálů).

V rámci obecné ochrany přírody a krajiny je věnována pozornost také problematice nepůvodních, invazních druhů rostlin a živočichů.

Územní systém ekologické stability

Územní systém ekologické stability (ÚSES) je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Hlavním smyslem ÚSES je

posílit ekologickou stabilitu krajiny zachováním nebo obnovením stabilních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb.

V řešeném území je vymezen územní systém ekologické stability nadregionální, regionální i lokální úrovně. Z prvků ÚSES se v řešeném území nachází:

- nadregionální biocentrum
- nadregionální biokoridor
- regionální biocentrum
- regionální biokoridor
- lokální biocentrum
- lokální biokoridor
- interakční prvky

Na zájmovém území se nachází tři nadregionální biocentra (Podkomorské lesy, Josefovské údolí, Suchý a Pustý žleb) a protíná je šest nadregionálních biokoridorů. Prvky regionální a místní úrovně jsou rozmístěny po celém zájmovém území (MapoMat, 2021). V současné době je ÚSES na zájmovém území ve všech svých úrovních částečně nefunkční. Největší problémy, které způsobují nefunkčnost ÚSES, vytvářejí antropické bariéry (zástavba, silniční síť, velké území s velmi nízkou ekologickou stabilitou – území je z hlediska ÚSES velmi špatně propustné). Tato problematika souvisí s přístupem vlastníků pozemků.

Významné krajinné prvky (VKP)

Významný krajinný prvek je dle zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění definován jako ekologicky a geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utvářející její typický vzhled nebo přispívající k udržení její stability.

Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 zákona č. 114/1992 Sb. orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků.

Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy.

Na území BMO se nachází řada VKP ze zákona (např. vodní toky, údolní niva či rybník) a stovky registrovaných významných krajinných prvků velmi rozmanitého charakteru (Atelier Fontes, 2010).

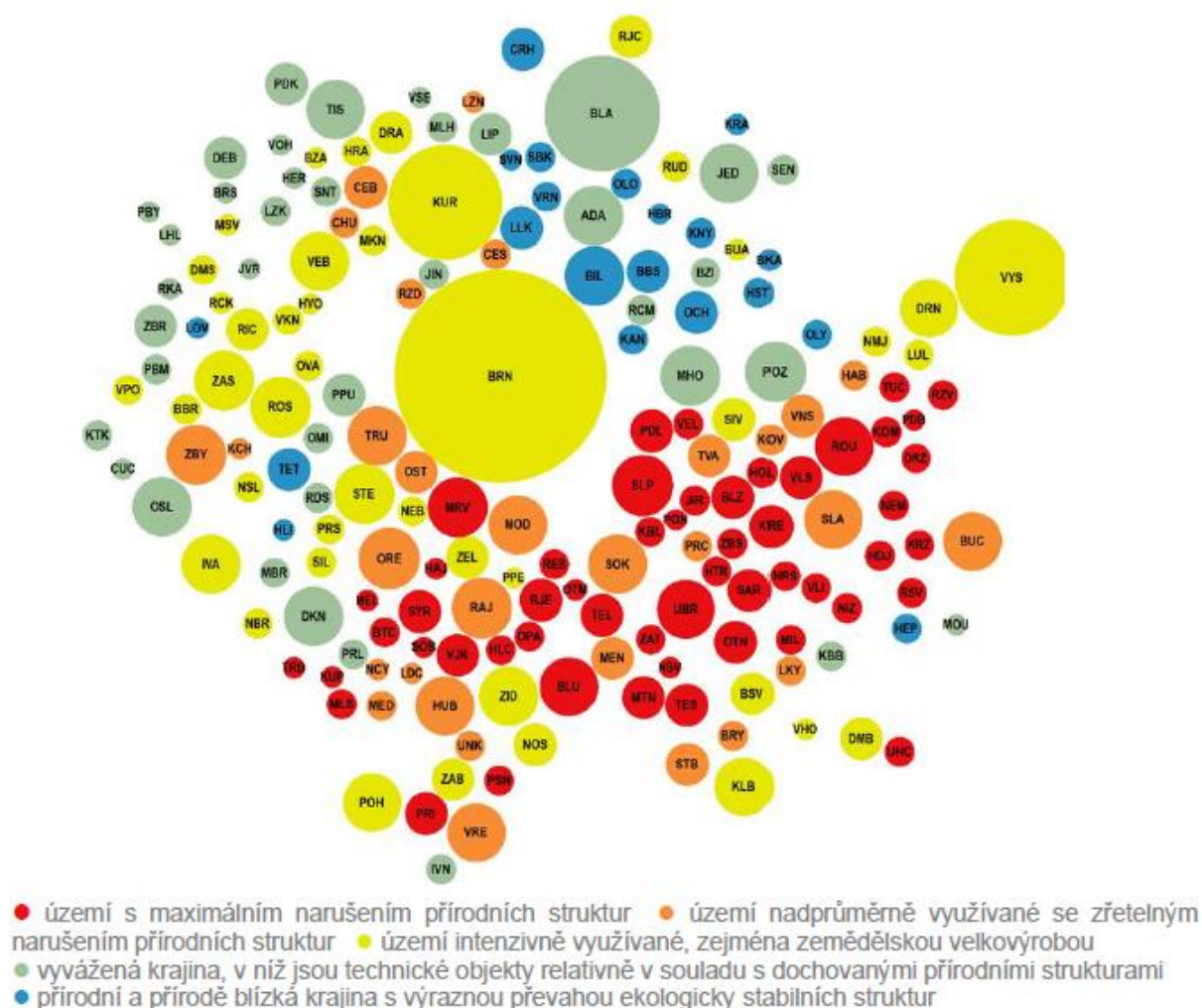
Krajinný ráz

Krajina BMO, stejně jako ostatní krajiny České republiky, je ohrožována řadou antropogenních činností. Tyto činnosti ovlivňují kvalitu i charakter přírodního a krajinného prostředí. Většinu těchto vlivů lze považovat za „globální“ ohrožující většinu krajín ČR. Jedná se o následující činnosti:

- zábor PUPFL a ZPF vlivem zastavování těchto ploch
- odstraňování rozptýlené zeleně
- vznik nových charakterově odlišných dominant

- vznik nových suburbánních zón
- intenzifikace rekreace a cestovního ruchu
- unifikace krajiny – intenzivní rozvoj dopravní a technické infrastruktury, průmyslových zón, logistických center ve volné krajině
- prohlubování procesu fragmentace krajiny a snižování její prostupnosti z důvodu zahušťování sítě staveb a dopravní infrastruktury

Krajinu BMO lze zjednodušeně rozdělit na ekologicky poměrně stabilní severní část s přítomností lesů a erozí ohroženou jižní část s provozem intenzivního zemědělství. Rozsáhlá území postižená vodní a větrnou erozí se nachází zejména na jihovýchodě území (GaREP, 2021).

Obr. 7: Koefficient ekologické stability obcí BMO (k 31.12.2019) (Altimapo, 2020)

Současným největším problémem krajiny je ještě stále rozvoj zástavby „na zelené louce“ (greenfields) pro účely komerčních center, logistických či průmyslových areálů, v některých případech i zón bydlení (suburbanizace). Výstavba je realizována ve volné krajině či na okraji sídel, dochází k nežádoucímu stírání rozdílu mezi městem a volnou krajinou, snižuje se prostupnost krajiny, ničí se krajinný ráz území.

Základním požadavkem obecné ochrany přírody je zachování a umožnění migrační prostupnosti krajiny. Migrační prostupnost území je významným tématem, kterému je v posledních letech

věnována intenzivní pozornost, především díky činnosti Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky. V rámci celé ČR jsou vymezena migračně významná území (MVU) a dálkové migrační koridory (DMK), tedy území, která jsou klíčová pro migraci živočichů, především velkých savců.

Památné stromy

Na území BMO se nachází kolem 200 památných stromů (ÚSOP, 2021).

Péče o chráněné živočichy

V České Republice existuje od roku 1997 Národní síť stanic pro handicapované živočichy, která sdružuje subjekty pečující o zraněné a nemocné volně žijící živočichy. Jejich cílem je zajistit pomoc těmto živočichům a umožnit jejich plnohodnotný návrat do přírody. V případě, že je zranění vážné a neumožňuje zvířeti plnohodnotný návrat do volné přírody, je ponecháno trvale ve stanici.

V BMO působí 6 záchranných stanic pro handicapované živočichy, a to Vendolí, Stanice pro dravé ptáky Rajhrad o.s., Němčice nad Hanou, Buchlovice, ZOO Brno a stanice zájmových činností, p.o. a Brno - Ptačí centrum o.p.s. Všechny tyto záchranné stanice jsou členy Národní sítě záchranných stanic, kterou koordinuje Český svaz ochránců přírody (ČSOP) (MŽP, 2021b; ZS, 2021).

Invazní druhy

Specifickou problematikou v obecné ochraně rostlin a živočichů je problematika invazních druhů, tedy těch druhů, jejichž introdukce a/nebo šíření ohrožuje biologickou diverzitu. Negativním působením nepůvodních druhů je pronikání do „přirozených“ společenstev a potlačování původních druhů. Následně dochází k rozvrácení společenstva a často tento proces končí vznikem silně pozměněných (v extrémních případech monocenózních) společenstev, která jsou výrazně druhově ochuzena. Dalším negativem jsou zdravotní rizika některých invazních rostlin, které mohou obsahovat jedovaté, nebo fototoxické látky, případně silné alergen.

Mezi nejproblematičtější invazní druhy se na území Jihomoravského kraje řadí např. bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*), netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*), netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*), pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*) zejména v urbanizovaných prostorech, trnovník akát (*Robinia pseudacacia*), všechny 3 druhy křídlatek (*Reynoutria* sp.), které se intenzivně vegetativně šíří, norek americký (*Neovison vison*) a další (Atelier Fontes, 2010).

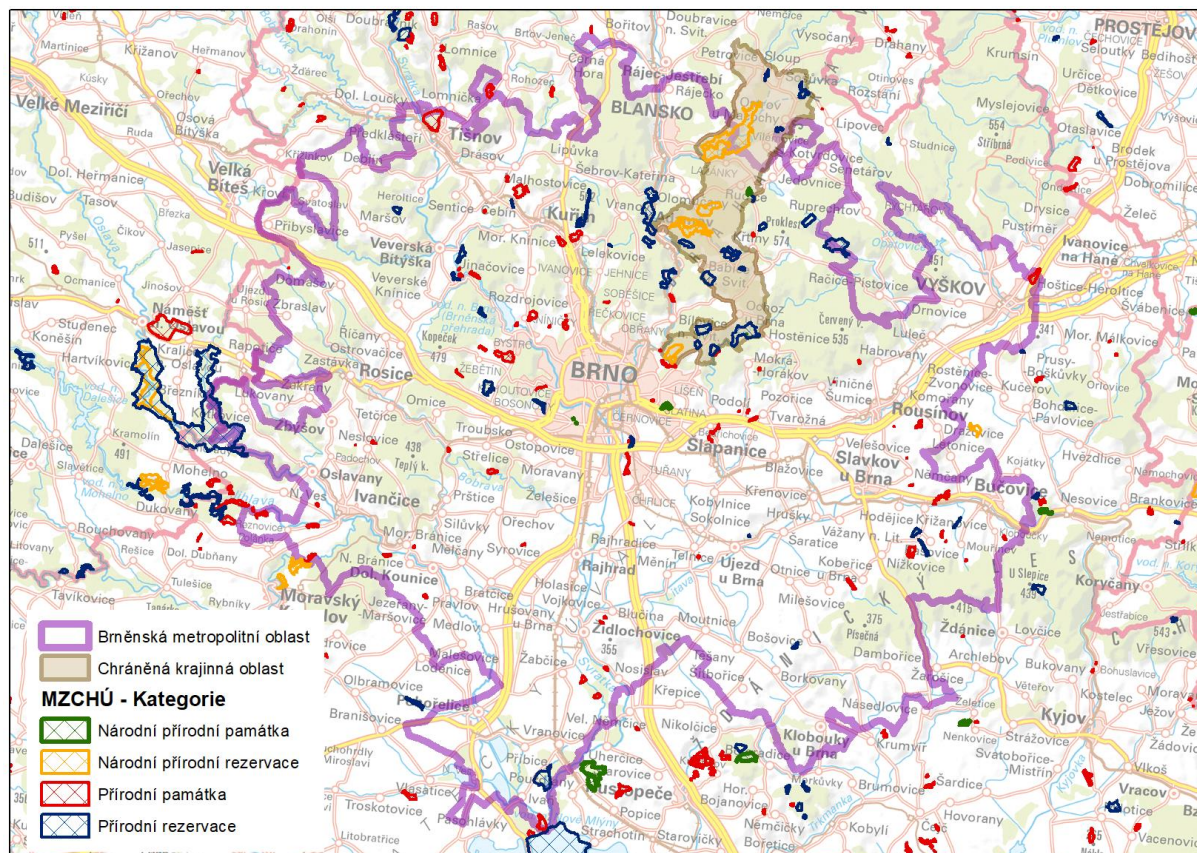
Zvláštní územní ochrana přírody a krajiny představuje jeden z nejvýznamnějších nástrojů ochrany přírody a krajiny. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny vymezuje a zajišťuje:

- národní parky (NP), chráněné krajinné oblasti (CHKO), národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní památky (PP). Cílem ochrany bývá nejčastěji udržení nebo zlepšení dochovaného stavu území nebo ponechání území, či jeho části, samovolnému vývoji.
- zvláštní ochranu vybraných, vzácných nebo vědecky a kulturně významných druhů rostlin a živočichů (druhy kriticky ohrožené, silně ohrožené a ohrožené)
- lokality soustavy Natura 2000 tvořena vyhlášenými ptačími oblastmi (PO) a evropsky významnými lokalitami (EVL).

Zvláště chráněná území

Na území BMO se nachází jedno VZCHÚ, a to CHKO Moravský kras. Území CHKO Moravský kras se v roce 2019 rozšířilo o 555 ha, tedy cca o 5,7 %. Na ploše 3,1 % zde lze dále najít 113 MZCHÚ, z toho 5 NPR (Býčí skála, Habrůvecká bučina, Vývěry Punkvy, Hádecká planinka, Krumlovsko-rokytenské

slepence), 4 NPP (Stránská skála, Rudické propadání, Jeskyně Pekárna, Červený kopec), 35 PR a 69 PP (ÚSOP, 2021).

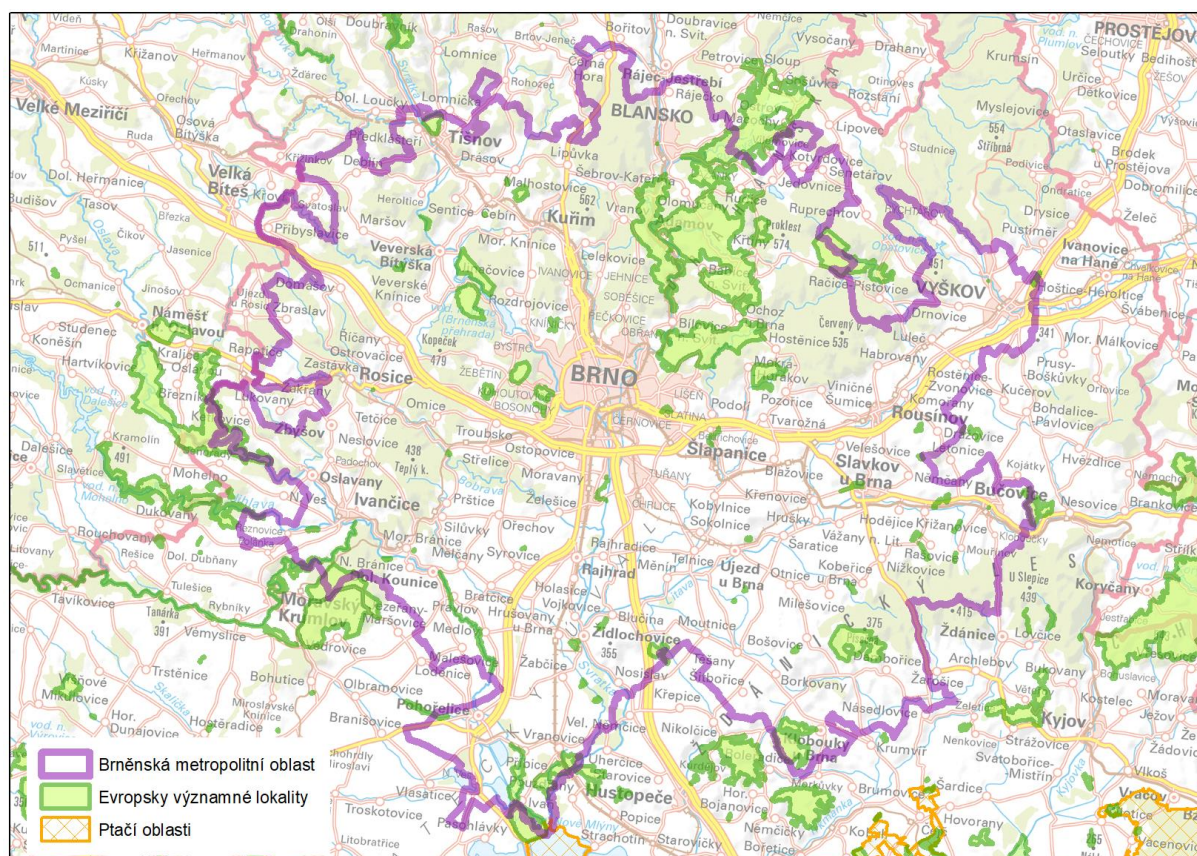

Obr. 8: Zvláště chráněná území v BMO (Vlastní zpracování na základě dat AOPK, 2021)

Natura 2000

Do zájmového území BMO zasahuje 62 evropsky významných lokalit (EVL) a jedna ptačí oblast (PO) Střední nádrž vodního díla Nové Mlýny. Tato ptačí oblast zde zasahuje pouze velmi okrajově v jižní části území v bezprostředním okolí této vodní nádrže.

Jejich vymezení vůči území města je znázorněno na obrázku níže.

Obr. 9: Evropsky významné lokality na území BMO (AOKP ČR, 2021)

Ramsarské mokřady

Na území BMO se okrajově vyskytují dvě území zařazena na seznam mokřadů mezinárodního významu chráněných Ramsarskou úmluvou, a to Podzemní Punkva a Mokřady dolního Podýjí.

Přírodní parky

V zájmovém území se vyskytuje 11 přírodních parků, jež jsou uvedeny níže:

- Baba
- Bobrava
- Niva Jihlavy
- Oslava
- Podkomorské lesy
- Rakovecké údolí
- Říčky
- Střední Pojhlaví
- Údolí Bílého potoka
- Výhon
- Ždánický les

C.3.9 STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

Za starou ekologickou zátěž (SEZ) se považuje závažná kontaminace horninového prostředí, podzemních nebo povrchových vod, ke které došlo nevhodným nakládáním s nebezpečnými látkami v minulosti (zejména se jedná např. o ropné látky, pesticidy, PCB, chlorované a aromatické uhlovodíky, těžké kovy apod.). Tento závažný stav byl způsobem používáním k životnímu prostředí nešetrných, ale ve většině případů povolených technologií a chemických látek. Nejedná se o produkt současných činností ani současných havarijních stavů. SEZ ohrožuje zdraví člověka nebo složky

životního prostředí a její původce již neexistuje nebo není znám.

Situace v BMO se dá odvodit z území jednotlivých ORP, na jejichž území se metropolitní oblast nachází. Dle „Systému evidence kontaminovaných míst“ (SEKM), tj. evidence informací o kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných místech, ekologických újmách a lokalit s řešenou ekologickou újmou, je v ORP evidováno 1 359 schválených starých ekologických zátěží, které by měly být postupně sanovány. Nejvíce lokalit se SEZ představují vyloučené lokality (975) a skládka TKO (199). Dále se zde vyskytují neprověřené kontaminované lokality, tedy tento počet kontaminovaných míst nemusí být úplný.

Níže uvádíme šest nejrizikovějších lokalit vyskytující se v zájmovém území. U všech je potvrzeno aktuální neakceptovatelné zdravotní riziko a nutnost bezodkladného nápravného opatření (A3) (SEKM, 2021).

Tabulka 4 Staré ekologické zátěže v Brněnské metropolitní oblasti (SEKM, 2021)

Kategorie priority	Název lokality	Obec, k.ú.	Původ kontaminace	Kontaminace a rizika
A3	STS Vyškov	Vyškov	strojírenství	k. půdy, povrchových a podzemních vod, r. kontaminace zemědělské půdy
A3	CZ SVAZI KO VYŠKOV, s.r.o.	Vyškov	chemický průmysl (léčiva, gumárenství, plasty, umělá vlákna...)	k. půdy, povrchových a podzemních vod, r. kontaminace VKP, přírodních památek, zdrojů pitné vody a jejich vnější ochr. pásma, zemědělské půdy, ÚSES a jiných
A3	Geislerova, ATEH spol. s r.o.	Židenice	elektrotechnika	k. půdy, povrchových a podzemních vod, r. kontaminace ÚSES
A3	Palivo Trans s.r.o. - areál bývalé elektrárny Oslavany	Oslavany	výroba a distribuce elektrické energie	k. půdy a podzemních vod, r. kontaminace zdrojů pitné vody a jejich vnější ochr. pásma, zemědělské půdy, VKP, ÚSES, přírodních památek, útvarů podzemních vod s vodohospodářským významem
A3	Park Julius	Zastávka	hornictví	k. půdy, r. kontaminace zdrojů pitné vody a jejich vnější ochr. pásma
A3	ICEC Šlapanice, a.s.	Šlapanice u Brna	dřevozpracující a papírenský průmysl	k. půdy, povrchových a podzemních vod, r. kontaminace zemědělské půdy, Natury 2000, útvarů podzemních vod s vodohospodářským významem, ochranných lesů zvláštního určení

Jako brownfield je označována nemovitost (pozemek, objekt, areál), která je nedostatečně využívaná, zanedbaná a může být i kontaminovaná. Vzniká jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské či jiné aktivity. Brownfield nelze efektivně využívat, aniž by proběhl proces jeho regenerace.

V BMO existuje mnoho nevyužitých ploch. Město ale vlastní pouze zanedbatelné množství těchto areálů a má velice malý vliv na vlastníky areálů.

Dle databáze CzechInvestu (2021) je na území BMO 16 významných lokalit typu brownfields:

C.3.10 ODPADY

Níže uvedený text obsahuje aktuální vývoj na úrovni ORP (nejnižší dohledatelná úroveň).

Celková produkce odpadů v BMO dle zahrnutých ORP se mezi lety 2009 a 2019 zvýšila o 56,2 % na 3 463,8 tis. tun, přičemž meziroční 2018–2019 pokles byl o 7,0 %. Tento vývoj souvisí s celkovou produkcí ostatních odpadů (ostatní odpady zabírají podstatnou část z celkové produkce odpadů).

Celková produkce ostatních odpadů od roku 2009 vzrostla o 56,8 % na 3 316,8 tis. tun v roce 2019. Nárůst je způsoben především zvyšováním produkce stavebního a demoličního odpadu. V roce 2013 se jednalo zejména o odpad z výstavby rozsáhlého podzemního parkoviště v centru Brna. V roce 2015 pak stejně jako u většiny ostatních krajů probíhala modernizace dopravní infrastruktury, konkrétně se jednalo o opravu úseků dálnice D1 a D2. V dalším období pokračovaly opravy dálnice D1, avšak v případě dálnice D2 byly stavební práce dokončeny, což způsobilo meziroční pokles produkce.

Celková produkce nebezpečných odpadů mezi lety 2009–2019 stoupla o 44,2 % na 146,9 tis. tun. Změny produkce nebezpečných odpadů souvisí převážně s průběhem stavebních a sanačních prací. Například nárůst v roce 2014 byl ovlivněn hlavně mimořádnou produkcí kontaminované zeminy, vzniklé z velké části při likvidaci starých ekologických zátěží. V dalších letech sanační práce pokračovaly, i když v menší míře. Podíl celkové produkce nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů se mezi lety 2009–2019 snížil ze 4,6 % na 4,2 %, a to vzhledem k celkovému nárůstu produkce.

Celková produkce komunálních odpadů mezi lety 2009–2019 vzrostla o 3,8 % na hodnotu 431,6 tis. tun. Nárůst produkce komunálních odpadů v posledních letech souvisí především se zvýšením produkce biologicky rozložitelného odpadu v důsledku zavedení jeho separace, a tím i evidence produkce. **Celková produkce smíšeného komunálního odpadu** se mezi lety 2009–2019 snížila 23,9 % na hodnotu 213,6 tis. tun, a to z důvodu preventivních opatření proti jeho vzniku, například stimulace občanů ke třídění odpadu (uvedení nových kapacit pro oddělený sběr odpadů apod.). Její podíl na celkové produkci komunálních odpadů na obyvatele ve sledovaném období poklesl z 67,5 % na 49,5 % (CENIA, 2020; VISOH, 2021).

Odpady se v BMO, stejně jako ve většině ostatních částí České republiky, v současné době stále převážně skládkují. V posledních letech však panuje snaha co nejvíce rozvíjet systémy odděleného sběru využitelných složek odpadů, orientované především na sběr skla, papíru a plastů za účelem jejich materiálového využití. Na zpracování a uložení odpadu existuje na území BMO spalovna a 3 skládky. Od roku 2030 se počítá se zákazem skládkování.

V současnosti je v odpadovém hospodářství evropských zemí stěžejním trendem snaha o přechod na oběhové hospodářství, kdy dochází k uzavírání toků materiálů v dlouhotrvajících cyklech a důraz je kladen na prevenci vzniku odpadů, opětovné využití výrobků, recyklaci a přeměnu na energie namísto těžby nerostných surovin a přibývání skládek.

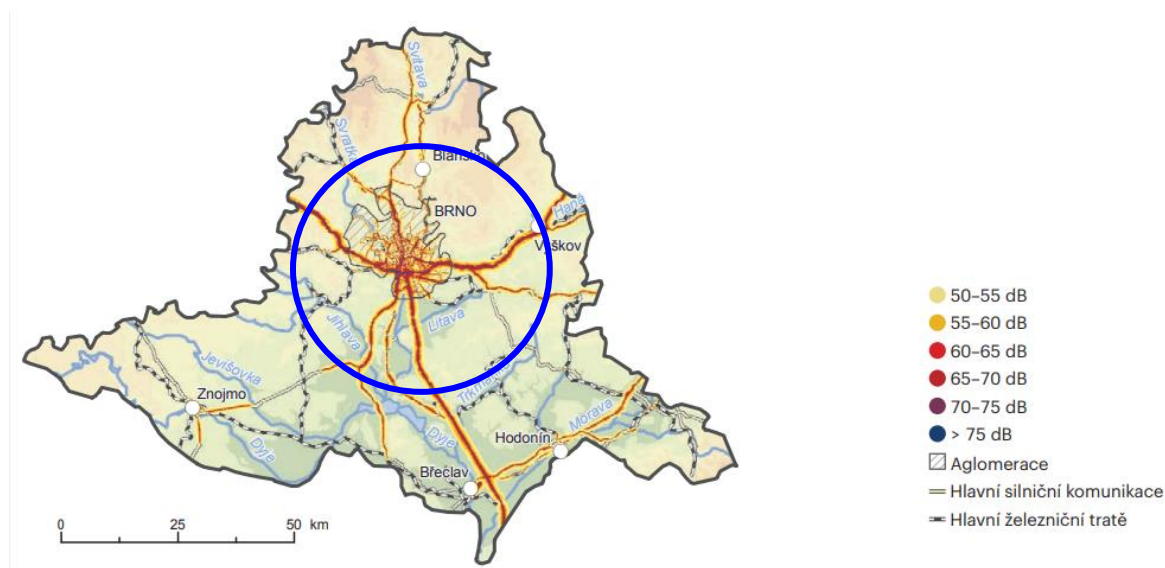
C.3.11 HLUK

Obecně má hluk významný negativní vliv na zdraví obyvatel, kdy buď přímo působí na sluch obyvatel (spíše v případě krátkodobého, ale intenzivního zdroje hluku) nebo, v případě dlouhodobého vystavení se hluku, vyvolává u obyvatel odvozené poruchy (vysoký krevní tlak, snížení imunity, chronická únava, snížení kvality spánku, deprese, zhoršení paměti, ztráta pozornosti a jiné).

Vlivy hluku na obyvatelstvo ukazují mj. výsledky Strategického hlukového mapování (SHM), které ovšem dosud nejsou k dispozici pro území celé ČR, ale pouze pro vymezené aglomerace a dopravní infrastrukturu - lokality s intenzitou dopravy více než 6 mil. automobilů a/nebo 60 000 vlaků/rok (hluk z vnitroměstské dopravy zahrnut není).

V Jihomoravském kraji má značnou hlukovou zátěž z dopravy aglomerace Brno. Této zátěži bylo

Mimo aglomeraci Brno bylo hodnotám hluku ze silniční dopravy nad mezní hodnotu v roce 2017 celodenně exponováno 6,1 tis. obyvatel, v noci pak 8,5 tis. obyvatel. Ve srovnání s rokem 2012 celodenní expozice obyvatel hlukové zátěži ze silniční dopravy mimo aglomeraci přesahující mezní hodnoty mírně narostla (o 23,4 %), a to v souvislosti s růstem intenzity silniční dopravy na území kraje. Největší hlukovou zátěž způsobovaly průtahy silnic 1. třídy obcemi. Jednalo se zejména o sídla ležící na silnici I/50 (E50) z Brna do Uherského Hradiště (CENIA, 2020).

Obr. 10: Hluková mapa Jihomoravského kraje (BMO modře), všechny sledované kategorie zdrojů hluku, indikátor Ldvn, 2017 (CENIA, 2020)

Jedná se o movité i nemovité věci nebo jejich soubory, jež jsou významným dokladem historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti a projevem tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty revoluční, historické, umělecké, vědecké a technické (případně proto, že mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem).

Situace v BMO se dá odvodit z území jednotlivých ORP, na jejichž území se metropolitní oblast nachází. Nachází se zde jedna památka světového dědictví UNESCO (Vila Tugendhat v Brně) a celkem 1 548 kulturních památek. Dále jsou v území situovány:

Národní kulturní památky

- Usedlost čp. 12 v Kučerově
- Hrad Pernštejn
- Klášter cisterciáků Porta coeli v Předklášteří
- Zámek Slavkov u Brna
- Zámek Bučovice
- Petrov v Brně
- Hotel Avion v Brně
- Kostel sv. Jakuba Většího v Brně
- Čestné pohřebiště na Ústředním hřbitově v Brně
- Krematorium a kolumbárium na Ústředním hřbitově v Brně
- Madona z Veveří
- Soubor movitých archeologických nálezů z hradiště Mikulčice z období Velké Moravy
- Vila Tugendhat
- Hrad a pevnost Špilberk v Brně
- Kounicovy vysokoškolské koleje s pomníkem Vítězství nad fašismem v Brně
- Světelský oltář
- Železárna Stará huť
- Poutní kostel Jména Panny Marie ve Křtinách

Památkové rezervace

- Brno
- Staré zámky u Líšně

Památkové zóny

- Tuřany - Brněnské Ivanovice
- Brno
- Ivančice
- Slavkov u Brna
- Rostěnice
- Zvonovice
- Vyškov

Ochranná pásma

- Ochranné pásmo pro vilu Tugendhat
- Ochranné pásmo souboru nemovitých kulturních památek v Brně – Líšni

- Ochranné pásmo pro Kounicovy koleje v Brně
- Ochranné pásmo pro historické jádro města Brna
- Ochranné pásmo pro dále uvedené chráněné kulturní památky v Bučovicích
- Ochranné pásmo pro kulturní nemovitou památku areál zříceniny kláštera Rosa coeli v Dolních Kounicích
- Ochranné pásmo pro nemovitou kulturní památku zámek Rosice
- Ochranné pásmo pro nemovitou kulturní památku v obci Bošovice
- Ochranné pásmo pro památkově chráněný kostel s Lichtejnšteinskou hrobkou a bývalý klášter na Vranově u Brna
- Ochranné pásmo pro kulturní nemovitou památku areál cisterciáckého kláštera Porta coeli v Předklášteří
- Ochranné pásmo chráněných nemovitých kulturních památek v obci Rostěnice-Zvonovice
- Ochranné pásmo v obci Zvonovice pro chráněné kulturní památky
- Ochranné pásmo pro rodný dům Klementa Gottwalda ve Vyškově-Dědicích, čp. 239
- Ochranné pásmo kulturní památky - zámku v Židlochovicích (NPÚ, 2021)

Archeologické lokality

Na území BMO se nachází několik lokalit s potvrzenými (ÚAN I), anebo předpokládanými (ÚAN II) archeologickými nálezy. Nejrozsáhlejší území s potvrzenými archeologickými nálezy se nacházejí v centru města Brna, Tišnova, Ivančicích, Olomučanech, Vyškova, Slavkova u Brna a dalších (ISAD NPÚ, 2021).

C.3.13 ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA

Jihomoravský kraj má zpracovanou Koncepci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) na období 2011-2020. Koncepce EVVO je dlouhodobý dokument, jehož cílem je návrh funkčního krajského systému EVVO v Jihomoravském kraji.

Jihomoravský kraj zřídil pro realizaci EVVO specializovanou příspěvkovou organizaci s názvem Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání. To v Analýze stavu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Jihomoravském kraji (vyhodnocení) uvádí hlavní zjištění v oblasti školství k tématu EVVO.

Jako ekoporadny na území BMO byly identifikovány např. Děti Země, EkoCentrum Brno, Ekologický právní servis, Hnutí Brontosaurus, Hnutí Duha, Jihomoravský kraj, Lipka, Nesehnutí, Rezekvítek, Za sebevědomé Tišovsko, ZO ČSOP Veronica (Lipka, 2021b).

Z hlediska ochrany životního prostředí je podstatné, že v některých případech, zejména v oblasti snižování negativních vlivů lokálních topenišť na kvalitu ovzduší, nakládání s odpady (separovaný sběr, eliminace spalování odpadů v domácnostech, odpor proti energetickému využití odpadu v moderních zařízeních), ochrany přírody, ochrany klimatu a dalších jsou nástroje EVVO nezbytnou, nikoliv však postačující, podmínkou řešení. Pouze legislativní, administrativní ani ekonomické nástroje nejsou při ochraně životního prostředí samospasitelné, bez zapojení informované, vzdělané, poučené a v důsledku také aktivní veřejnosti.

C.4 STÁVAJÍCÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Stav životního prostředí včetně současných problémů je popsán podrobně v předcházejících kapitolách. Níže je uveden hlavní souhrn nejvýznamnějších problémů:

OVZDUŠÍ

- Kvalita ovzduší ovlivněná zejména lokálními topeništi, dopravou, průmyslem, zemědělstvím a v posledních letech také stavební činností
- Překračování imisních limitů vyjádřených denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu

KLIMA A ZMĚNA KLIMATU

- Narůstající počet událostí s extrémními projevy počasí (sucho, povodně, snižování zásob vody v půdě, pokles hladin vodních zdrojů).
- Postupně se zvyšující vliv vysokých teplot a četnějších vln veder na zdraví především zranitelných skupin obyvatel (senioři, chronicky nemocní, děti).
- Mezi nejohroženější oblasti se řadí jižní část BMO (teplotně nadprůměrné a srážkově podprůměrné území, intenzivní zemědělská výroba, nízká retenční schopnost území)

HLUK

- Hluk z automobilové dopravy v okolí komunikací, zatížených intenzivní automobilovou dopravou, zejména v intravilánech měst a obcí a podél zatížených komunikací

VODA

- Většina toků III.–V. třídy jakosti (znečištěná až velmi silně znečištěná voda)
- Dlouhodobé plošné znečištění vodních toků z intenzivního zemědělského hospodaření a na některých tocích také průmyslové znečištění, např. z textilního nebo strojírenského průmyslu
- Existence záplavových území
- Absence protipovodňových opatření v některých úsecích
- Dopady klimatické změny (riziko bleskových povodní, sucha omezující další rozvoj a udržování městské zeleně, odumírání lesních porostů)

PŮDA A ZEMĚDĚLSTVÍ

- Nízká stabilita krajiny vzhledem k zemědělskému charakteru kraje
- Erozní ohrožení půd zejména v jižní části BMO z důvodu intenzivního zemědělského využívání půd, nedostatku stabilizačních prvků v krajině (meze, aleje, rozptýlená zeleň, zatravněné údolnice, louky, polní cesty, nivní porosty apod.), apod.
- Pokračující zábory zemědělské půdy, zejména v okolí větších sídel a při hlavních silničních trasách (např. v důsledku výstavby liniových staveb, průmyslových a skladovacích areálů, domů)

LESY

- Nevhodná druhová skladba lesních porostů, převaha smrku
- Degradace lesů v důsledku dopadů klimatické změny a návazné gradace škůdců

PŘÍRODA A KRAJINA

- ÚSES na všech svých úrovních částečně nefunkční z důvodu existence zástavby, silničních sítí, velkých území s velmi nízkou ekologickou stabilitou, přístupem vlastníků pozemků
- Jižní část BMO ekologicky málo stabilní
- Problematika invazních druhů
- Potenciální střet podmínek ochrany přírody a některých rozvojových aktivit (např. doprava)

HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ, STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

- Přítomnost starých ekologických zátěží s dosud nerealizovanými opatřeními k jejich eliminaci
- Přítomnost nevyužívaných brownfields
- Existence území ohrožených sesuvy

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

- Produkce komunálního odpadu vykazuje stoupající trend
- Stále převažující vysoká míra skládkování

D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ

V případě, že Závěrem zjišťovacího řízení bude rozhodnuto o dalším posuzování, bude komplexní posouzení Integrované strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+ na životní prostředí a veřejné zdraví následně provedeno v dokumentu Vyhodnocení vlivů koncepce na ŽP.

V takovém případě by byl použit standardní postup stanovení referenčních cílů životního prostředí a porovnání jednotlivých cílů, respektive opatření v koncepci, s uvedenými referenčními cíli. Referenční cíle ochrany životního prostředí umožní posoudit, jak mohou jednotlivé cíle, respektive opatření koncepce, ovlivnit naplnění cílů ochrany životního prostředí, a zda je budou ovlivňovat pozitivně, negativně nebo zda budou vůči plnění cílů neutrální. Následně mohou sloužit jako základ pro sledování (monitoring) dopadů implementace strategického plánu na životní prostředí pomocí stanovených indikátorů a také jako rámec pro určení environmentálních kritérií výběru intervencí (projektů), podporovaných koncepcí.

Pro stanovení referenčního hodnotícího rámce a tím i sestavení vybrané sady referenčních cílů ochrany životního prostředí bude použit osvědčený postup.

1. V první fázi bude na základě cílů a priorit národních i krajských koncepčních dokumentů, které mají k předmětnému strategickému dokumentu vztah, vytvořen seznam všech potenciálních referenčních cílů (sada potenciálních referenčních cílů ŽP).
2. Tento seznam bude dále upraven na základě stávající analýzy stavu životního prostředí BMO.
3. Referenční rámec však může být finalizován až na základě Závěru zjišťovacího řízení, který by měl obsahovat upřesnění obsahu a rozsahu připravovaného Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a stanovit, který oblastem životního prostředí by měla být ve Vyhodnocení věnována zvláštní pozornost z důvodu potenciálních dopadů koncepce.

Ve druhé fázi by byly v rámci Vyhodnocení vybrány z kompletní sady potenciálních referenčních cílů ochrany životního prostředí ty cíle, u nichž bude nalezena vazba k jednotlivým cílům a opatřením koncepce. Vyhodnocení by bylo provedeno tabulkovou formou porovnáním vztahu cílů a opatření rozvoje k vybraným referenčním cílům (negativní, neutrální, respektive pozitivní vliv) s následným komentářem a doporučením autorům a předkladateli koncepce.

Při hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí je potřeba vzít v úvahu nejen standardní dopady, tedy potenciální vlivy na životní prostředí ve smyslu výše uvedených právních předpisů, ale také vzájemný vztah mezi stavem životního prostředí v oblasti a jejím plánovaným rozvojem (tedy stav ŽP jako potenciální limit rozvoje).

Specifikace hlavních potenciálních vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví

Předpokládané vlivy na životní prostředí je možné v této fázi pouze usuzovat, jelikož je návrhová část v přípravě. Níže uvedený text je tedy nutné chápat především orientačně, a to s ohledem na stávající trendy v rámci ČR, potažmo BMO.

Předpokládané pozitivní vlivy SP na životní prostředí je možné předpokládat v těchto oblastech:

- Zlepšení stavu ovzduší
- Efektivní odstraňování starých ekologických zátěží (rekultivace, sanace)
- Zlepšení stavu vodních toků, obnova a stabilizace vodního režimu v krajině, podpora zadržování vody ve volné krajině
- Snížení rizika erozní ohroženosti půdy a předcházení záboru kvalitních půd ZPF
- Zlepšení druhové skladby lesů a schopnosti zadržování vody v krajině
- Adaptace na dopady změny klimatu ve městě a okolí
- Efektivnější nakládání s odpady, omezení produkce a skládkování komunálního odpadu
- Zlepšení ochrany přírody a krajiny, zvýšení stability ekosystémů
- Potenciální pozitivní vlivy na veřejné zdraví
- Podpora udržitelné mobility ve městě

Potenciální rizika mohou představovat střety s oblastmi se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny. Jedná se především o zvláště chráněná území a území evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Jde také o další cenná přírodní území (přírodní památky, prvky ÚSES, významné krajinné prvky a další), která představují ohniska biodiverzity a zajišťují migrační prostupnost krajiny.

Z přiloženého stanoviska orgánu ochrany přírody ve vztahu k možným významně negativním vlivům na soustavu Natura 2000 vyplývá, že **nelze vyloučit významný negativní vliv** koncepce na lokality soustavy Natura 2000 (viz citace stanovisek v kap. E.4. a jejich uvedení v příloze č. 1).

Další potenciální rizika mohou plynout ze záboru ZPF nebo PUPFL, v případech, kdy bude nutné vynětí ze ZPF či PUPFL.

Tabulka 5 Potenciální odhadované vlivy Strategie na složky životního prostředí

Problémový okruh ŽP relevantní vzhledem ke Strategii	Specifické problémy ŽP relevantní vzhledem ke Strategii	Předběžná identifikace vlivů na ŽP v důsledku uplatňování Strategie
Ochrana ovzduší	Vliv dopravy, lokálních topenišť, průmyslu, zemědělství a stavební činnosti na znečištění ovzduší	<p>Realizace aktivit v oblasti dopravy (např. parkoviště aj.) může představovat navýšení emisí látek znečišťujících ovzduší a skleníkových plynů, hlukové zatížení generované dopravou, vlivy na zdraví obyvatel apod. Předpokládaná rizika jsou nízká, řešená v rámci ZÚR a územního plánu.</p> <p>Potenciální pozitivní vlivy lze očekávat u podpory např. ekologické veřejné dopravy (bezemisní a nízkoemisní vozidla apod.) a cyklo dopravy díky podpoře udržitelných forem dopravy, což povede ke zlepšení kvality ovzduší, snížení hlukového zatížení, podpoře zdraví a bezpečnosti obyvatel.</p> <p>V oblasti energetiky lze předpokládat pozitivní vlivy zejména díky snižování energetické náročnosti budov, podpory přechodu k ekologičtějším palivům apod.</p> <p><i>Lze předpokládat pozitivní vlivy navrhovaných opatření v důsledku podpory opatření zlepšující stav ovzduší. Negativní vlivy lze předpokládat u opatření v oblasti dopravy.</i></p>
Adaptace na dopady klimatické změny	<p>Narůstající počet událostí s extrémními projevy počasí (sucho, povodně, vlny veder)</p> <p>Efekty tepelného ostrova</p>	<p>V případě uplatňování opatření a aktivit Strategie se očekává vyšší míra adaptačních a mitigačních opatření, zejména v souvislosti s hospodařením se srážkovou vodou ve městě a zadržováním vody ve volné krajině za pomoci přírodních blízkých opatření, rozvoj modrozelené infrastruktury apod. Dále je předpokládáno pokračování trendu snížení energetické náročnosti budov, prioritně v budovách v majetku kraje a měst, ale také s možností využívání v soukromém sektoru a další. Je předpokládáno rovněž snížení produkce skleníkových plynů z dopravy, což lokálně sníží negativní vlivy na klima.</p> <p><i>Lze předpokládat pozitivní vlivy navrhovaných opatření na rizika vyplývající ze změny klimatu.</i></p>
Kvalita vody	<p>Dostupnost vody pro pitné i užitkové účely v období sucha</p> <p>Záplavová území a absence protipovodňových opatření na některých úsecích</p> <p>Výskyt hydrologických</p>	<p>Předpokládá se zvýšení retence vod v krajině a v intravilánu. Realizací přírodních blízkých protipovodňových opatření a zaváděním opatření pro zadržování vody ve volné krajině (v zemědělské krajině i lesích) a ve městě dojde ke zlepšení využívání srážkových vod, k posílení retenční</p>

	<p>extrémů</p> <p>Nevyužitý potenciál srážkových vod ve městě a snížená retenční schopnost volné krajiny</p> <p>Nevyhovující kvalita vod a dlouhodobé znečištění ze zemědělství</p>	<p>schopnosti krajiny a ke snížení znečištění díky omezení smyvu půdy ze zemědělské půdy.</p> <p><i>Lze předpokládat pozitivní vlivy na kvalitu vod, retenční schopnost krajiny a také na zmírnění dopadů klimatické změny ve volné krajině a ve městě.</i></p>
Ochrana přírody a krajiny, biologické rozmanitosti, půda a les	<p>Střet podmínek ochrany přírody a rozvojovými záměry, včetně degradace krajinného rázu vlivem nových staveb</p> <p>Narušování migrační prostupnosti krajiny vlivem nových dopravních staveb a rozšiřováním zástavby</p> <p>Nevhodný způsob hospodaření (zemědělství, lesnictví) v krajině, pokračující zábory zemědělské půdy, erozní ohrožení půd</p>	<p>Potenciální střety v oblasti udržitelné dopravní infrastruktury (např. při výstavbě cyklostezek) s předměty ochrany chráněných území a přírodně cennými lokalitami (VKP, ÚSES). Předpokládaná rizika nízká, řešená v rámci územních plánů.</p> <p>Realizace opatření v oblasti silniční a železniční dopravy technické infrastruktury (silniční a železniční komunikace, přeložky, parkoviště, P+R, aj.) může přispět k zásahům do přírodně hodnotných lokalit nebo migračních koridorů, respektive ÚSES. Zároveň lze předpokládat zábory ZPF, případně PUPFL. Toto je řešeno na úrovni ZÚR a v rámci územních plánů, kdy probíhá posuzování vlivů na životní prostředí. Současně lze u některých opatření předpokládat také pozitivní vlivy na přírodní hodnoty v území. Patří mezi např. adaptační opatření směřující ke zlepšování stavu krajiny, krajinné a sídelní zeleně, zlepšování kvality vod ve vodních tocích, které je prostředím pro výskyt řady druhů rostlin a živočichů, zadržování vody v krajině, realizace zeleně apod.</p> <p><i>Lze předpokládat jak pozitivní, tak i negativní vlivy Strategie na přírodní hodnoty v území a mírně negativní dopady z hlediska záborů půdního fondu.</i></p>
Odpadové hospodářství	<p>Narůstající produkce odpadů a nutnost řešení vzniklého komunálního odpadu v souvislosti s přechodem na systém oběhového hospodářství</p> <p>Vysoký podíl skládkování komunálního odpadu</p>	<p>Strategie se zabývá rozvojem odpadového hospodářství s cílem omezit množství odpadů ukládaného na skládky. Podporováno bude také nakládání s odpady, zaměřené na jeho materiálové a energetické využití.</p> <p><i>Lze předpokládat pozitivní vlivy navrhovaných opatření na prevenci vzniku odpadů, jejich lepší recyklaci a omezování množství odpadů ukládaného na skládky. Nelze vyloučit doprovodné negativní vlivy zařízení na materiálové a energetické využití odpadu.</i></p>
Zdraví	<p>Znečišťující látky z dopravy, lokálních topenišť, průmyslu, zemědělství, stavební činnosti</p> <p>Hlukové zatížení</p> <p>Zdravotní rizika vyplývající z dopadů změn klimatu</p>	<p>Strategie se zabývá snížením vlivu dopravy, zvýšením bezpečnosti obyvatel (v cyklo dopravě a pro pěší) a také zvýšení bezpečnosti obyvatel v podmínkách extrémních jevů počasí (přírodě blízká protipovodňová opatření, ad.) a další.</p> <p><i>Předpokládají se pozitivní vlivy na zdraví obyvatel.</i></p>

Předběžně lze tedy na základě výše popsaných skutečností konstatovat, že předpokládané zaměření koncepce bude přispívat ke zlepšování stavu životního prostředí a řešení některých zde uvedených problémů. Zaměření koncepce směřuje k řešení identifikovaných problémů na území BMO v oblasti životního prostředí a využívá tak příležitosti, které připravované finanční zdroje pro nadcházející programové období nabízejí ke zlepšení stavu životního prostředí. K využití příležitostí ke zlepšení stavu životního prostředí směřují především opatření uvedená rozvojových oblastech Životní prostředí a Mobilita.

Z předběžného hodnocení nevyplývají potenciálně významné negativní vlivy. Mírné negativní vlivy mohou plynout např. ze záborů půdního fondu velmi omezeného rozsahu např. při realizaci cyklostezek, parkovišť, obchvatů ad., ze střetů cyklostezek s přírodně hodnotnými lokalitami nebo při realizaci a provozu zařízení pro materiálové a energetické využití odpadů.

E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

E.1 VÝČET MOŽNÝCH VLIVŮ KONCEPCE PŘESAHUJÍCÍCH HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY

Zaměření a rozsah Koncepce a její působnost pro území města Brna a navazující BMO nepředpokládá její významné negativní vlivy, které by přesahovaly hranice České republiky. Pokud by takové vlivy byly zjištěny v průběhu posuzování, bude na tuto skutečnost neprodleně upozorněn příslušný úřad.

E.2 MAPOVÁ DOKUMENTACE A JINÁ DOKUMENTACE TÝKAJÍCÍ SE ÚDAJŮ V OZNÁMENÍ KONCEPCE

Mapová dokumentace (např. přehledné mapky územního rozložení hodnot), týkající se dotčeného území, je vesměs uvedena v textu Oznámení. Seznam hlavních podkladových materiálů, které byly použity pro zpracování tohoto Oznámení, je uveden v kapitole "Seznam použitých podkladů".

E.3 DALŠÍ PODSTATNÉ INFORMACE PŘEDKLADATELE O MOŽNÝCH VLIVECH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Základní informace o potenciálních vlivech koncepce na životní prostředí, které byly známy v době zpracování oznámení, jsou uvedeny v předcházejících kapitolách.

E.4 STANOVISKO ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY, POKUD JE VYŽADOVÁNO PODLE § 45I ODS. 1 ZÁKONA Č. 114/1992 SB., VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ.

Informace o zpracování Integrované strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+ s jeho stručnou charakteristikou byla zaslána dotčeným orgánům ochrany přírody s žádostí o stanovisko k potenciálním vlivům Koncepce na území soustavy NATURA 2000 (stanovisko podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Z přijatých stanovisek plyne, že **nelze vyloučit** významný vliv na území soustavy NATURA 2000.

Stručné obsahové znění doručených stanovisek OOP k vlivu koncepce na EVL a PO, dle zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů	
Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí	Nelze vyloučit, že koncepce může mít významný vliv
AOPK ČR, Regionální pracoviště Jižní Morava	Nelze vyloučit, že koncepce může mít významný vliv
MŽP - Odbor výkonu státní správy VII, Brno	Lze vyloučit, že koncepce může mít významný vliv
Vojenský újezd Březina, Újezdní úřad Březina	Lze vyloučit, že koncepce může mít významný vliv

Obdržená stanoviska orgánů ochrany přírody jsou součástí přílohy č. 1 tohoto oznámení.

Datum zpracování oznámení koncepce:

Oznámení koncepce bylo zpracováno 8. 10. 2021

Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail osob, které se podílely na zpracování oznámení koncepce:

RADDIT consulting, s.r.o.
Fojtská 574
739 24 Krmelín
telefon: +420 732 948 338
email: info@raddit.cz

EKOTOXA s.r.o.
Fišova 7
602 00 Brno
telefon: +420 725 919 264
email: zdenek.frelich@ekotoxa.cz

Složení týmu (abecedně):

Martina Blahová
Mgr. Zdeněk Frélich
Ing. Jiří Jedlička
Mgr. Zuzana Karkoszková
RNDr. Radim Misaček
Bc. Tomáš Mühr
Mgr. Renata Vojkovská

Podpis oprávněného zástupce předkladatele:

.....

SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ

ZÁKLADNÍ PODKLADY A ZDROJE:

Altimapo (2020): Analytická východiska pro integrovanou strategii rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+. Dostupné na <<https://metropolitni.brno.cz/wp-content/uploads/2020/06/Analytick%C3%A1-v%C3%BDchodiska-ISR-BMO-21-1.pdf>>.

Atelier Fontes (2010): Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje. Dostupné na <https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/koncepce-ochrany-prirody.pdf>.

Atelier T-plan (2009): Územně analytické podklady Jihomoravského kraje. Část A. Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území. Dostupné na <https://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/oupsr/uap_jmk_2009/TEXTOVA_CAST/2_cast_A/05_A_1.pdf>.

CENIA (2020): Zpráva o životním prostředí v Jihomoravském kraji 2019. Dostupné na <https://www.cenia.cz/wp-content/uploads/2021/04/JIHOMORAVSKY_2019.pdf>.

ČHMÚ (2021): Tabelární ročenka 2019. Dostupné na <https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/tab_roc/tab_roc_CZ.html>.

ČHMÚ (2021b): Grafická ročenka 2019. Dostupné na <https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/grafroc_CZ.html>.

ČSÚ (2020): Statistická ročenka Jihomoravského kraje 2020. Dostupné na <<https://www.czso.cz/documents/10180/121034173/33010320.pdf/c8990c2d-1115-47a4-82ce-af3727711ec6?version=1.15>>.

EKOTOXA s.r.o. (2018): Analýza zranitelnosti Moravskoslezského kraje vůči dopadům klimatické změny.

GaREP (2018): Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018-2021. Dostupné na <https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/prjmk-2018-2021.pdf>.

GaREP (2021): Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+.

Lipka (2011): Analýza stavu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Jihomoravském kraji (vyhodnocení). Dostupné na <<https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=154180&TypeID=2>>.

Lipka (2021b): Mapa sítě ekoporaden v JMK. Dostupné na <<https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=154180&TypeID=2>>.

MŽP (2020): Program zlepšování kvality ovzduší – Aglomerace Brno – CZ06A. Dostupné na <[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7//cz/vestnik_mzp_2020/\\$FILE/SOTPR-Vestnik_listopad_2020_priloha1-201124.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7//cz/vestnik_mzp_2020/$FILE/SOTPR-Vestnik_listopad_2020_priloha1-201124.pdf)>.

Quitt (1971): Klimatické oblasti Československa.

INTERNETOVÉ STRÁNKY

- <http://www.ochranaprirody.cz/> (AOPK ČR, 2021)
- <https://www.czso.cz/> (ČSÚ, 2021)
- <https://brownfieldy-dotace.czechinvest.org/Aplikace/bf-public-x.nsf/bfs.xsp> (CzechInvest, 2021)
- <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map> (Geoportál, 2021)

- <https://mapy.jmk.cz/geoportal> (Geoportál JMK, 2021)
- <https://geoportal.npu.cz/ISAD/> (ISAD NPÚ, 2021)
- <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Index.aspx> (JMK, 2021)
- <http://webgis.nature.cz/mapomat/?mapid=MapoMat4> (MapoMat, 2021)
- <https://www.mzp.cz/> (MŽP, 2021)
- <https://www.mzp.cz/Aplikace/rzc.nsf/index.xsp> (MŽP, 2021b)
- <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php> (Natura 2000, 2021)
- <https://www.npu.cz> (NPÚ, 2021)
- <http://www.povis.cz/html/> (POVIS, 2018)
- <http://www.sekm.cz/> (SEKM, 2021)
- <https://geoportal.mzcr.cz/shm/> (SHM, 2017)
- <https://mapy.geology.cz/suris/> (SURIS, 2021)
- <http://www.szu.cz> (SZÚ, 2021)
- <http://www.uhul.cz/mapy-a-data/katalog-mapovych-informaci> (ÚHÚL, 2021)
- <https://www.kurovcovamapa.cz/> (ÚHÚL, 2021b)
- <http://drusop.nature.cz/portal/> (ÚSOP, 2021)
- <https://isoh.mzp.cz/visoh> (VISOH, 2021)
- <https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1B4nKBFc66Jlg9cQPVD8s1hrhQpo&ll=49.34241050056495%2C16.941951875146575&z=9> (ZS, 2021)

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1: STANOVISKA PODLE § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB., VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí, Žerotínovo nám. 3, 601 82, Brno
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Jižní Morava, Kotlářská 51, 602 00 Brno
Ministerstvo životního prostředí - Odbor výkonu státní správy VII, Brno, Mezírka 1, Brno, 602 00
Vojenský újezd Březina, Újezdní úřad Březina, Víta Nejedlého 692, Dědice, 682 01 Vyškov 1

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Odbor životního prostředí
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

Váš dopis zn.:		RADDIT consulting s.r.o.
Ze dne:	05.08.2021	Sokolská třída 2800/99
Č. j.:	JMK 123409/2021	702 00 OSTRAVA
Sp. zn.:	S-JMK 117055/2021 OŽP/Cou	(DS)
Vyřizuje:	Mgr. Coufalová	
Telefon:	541651538	
Datum:	19.08.2021	

Stanovisko orgánu ochrany přírody k možnosti existence významného vlivu záměru „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“ na lokality soustavy Natura 2000

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí, příslušný podle ustanovení § 77a odst. 4 písm. n) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů vyhodnotil na základě žádosti, která byla dne 05.08.2021 podána společností RADDIT consulting s.r.o., IČO 27811221, se sídlem Fojtská 574, 739 24 Krmelín, možnosti vlivu koncepce „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“ na lokality soustavy Natura 2000 a vydává

stanovisko

podle § 45i odstavce 1 téhož zákona v tom smyslu, že pro hodnocenou koncepci

nelze vyloučit významný vliv

na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast, nacházející se v působnosti Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+ je strategický dokument, který analyzuje vymezené území, popisuje jeho konkrétní problémy a potřeby a s přihlédnutím na ně stanovuje cíle a opatření, které budou naplněny realizací vzájemně provázaných (integrováných) projektů, které mohou být v budoucnu spolufinancovány ze strany poskytovatelů dotací ať již národních či evropských. Prostřednictvím koncepce bude možné využít financování intervencí z vybraných specifických cílů operačních programů pro programové období 2021–2027.

Územím dopadu vyčleněným pro realizaci koncepce je území Brněnské metropolitní oblasti. Území Brněnské metropolitní oblasti leží v Jihomoravském kraji. Je v ní zahrnuto 184 obcí, ve kterých žije

IČ	DIČ	Telefon	DS	E-mail	Internet
708 88 337	CZ70888337	541 651 538	x2pbqzq	coufalova.nikola@jmk.cz	www.jmk.cz

celkem 696 500 obyvatel. Centrem oblasti je město Brno. Vymezené území představuje území realizace a dopadu jednotlivých projektů, které budou připravovány a realizovány v rámci této koncepce.

Výše uvedený závěr orgánu ochrany přírody vychází z úvahy, že předmětem koncepce jsou obecné záměry stanovující orientaci pro konkrétněji definované projekty. Přestože je možno předpokládat, že záměry, které budou z hodnocené koncepce vycházet, budou zaměřeny tak, aby nedocházelo k zatěžování lokalit soustavy Natura 2000 negativními vlivy, bez konkrétnější lokalizace záměrů, které budou na základě této koncepce realizovány, není možno vyhodnotit, zda jejich vliv bude v souladu s potřebami předmětů ochrany v konkrétních lokalitách a ptačích oblastech soustavy Natura 2000 (zejm. u silniční a železniční dopravy, cyklodopravy, u opatření v krajině nebo u rozvoje rekreace). Jednotlivé konkrétní záměry z hodnocené koncepce vycházející bude nutno posuzovat samostatně.

Toto odůvodněné stanovisko se vydává postupem podle části čtvrté zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a nejedná se o rozhodnutí ve správním řízení. Tento správní akt nenahrazuje jiná správní opatření a rozhodnutí, která se k hodnocené aktivitě vydávají podle zvláštních právních předpisů.

Mgr. Petr Mach v. r.
vedoucí oddělení ochrany přírody a krajiny

Za správnost vyhotovení: Mgr. et Mgr. Nikola Coufalová

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

REGIONÁLNÍ PRACOVISŤE
JIŽNÍ MORAVA

Oddělení sledování stavu biodiverzity
Kotlářská 51
602 00 Brno
tel.: 547 427 656
ID DS: ngbdyqr
e-mail: jana.pekarova@nature.cz
www.nature.cz

RADDIT consulting s.r.o.
Fojtská 574
739 24 Krmelín

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 01864/JM/21

VYŘIZUJE: Mgr. Pekárová

DATUM: 9.9.2021

**Stanovisko dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. k aktuálnímu znění koncepce:
„Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“**

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální pracoviště Jižní Morava, (dále jen „Agentura“), jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 75 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „ZOPK“) po posouzení znění koncepce „**Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+**“ na základě žádosti sdružení společnosti RADDIT- EKOTOXA, podané RADDIT consulting s.r.o. se sídlem Fojtská 574, 73924 Krmelín IČO 27811221, vydává ve smyslu § 45i odst. 1 zákona

stanovisko:

Koncepce „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“ může mít samostatné nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality, kde je Agentura orgánem ochrany přírody, tj. Černecký a Milonický hájek, Krumlovsko-rokytenská slepence, Moravský kras, Stránská skála.

Odůvodnění:

Dne 5.8.2021 obdržela Agentura žádost o vydání stanoviska dle § 45 i ZOPK k výše uvedenému konceptu.

Po posouzení koncepce dospěla Agentura k závěru, že vliv na předměty ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nelze vyloučit, hlavně proto, že koncepce neuvádí konkrétní umístění posuzovaných záměrů. Potenciální vliv spatřuje Agentura převážně v oblasti vedení nových cyklostezek, realizace protipovodňových opatření, vedení obchvatů obcí, dopravních koridorů, kde by mohlo dojít k ovlivnění předmětů ochrany. Z koncepce je patrné, že si autoři potenciační střety uvědomují a v určité míře počítají se součinností s orgánem ochrany přírody. Toto lze však provést až u konkrétních záměrů.

Stanovisko se nevydává ve smyslu § 90 odst. 1 zákona v režimu, na který se vztahují obecné předpisy o správním řízení. Opravu nebo zrušení tohoto stanoviska lze provést dle ustanovení § 156 zákona č. 500/2004 Sb, správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

(podepsáno elektronicky)

Ing. Stanislav Koukal, v. r.
ředitel regionálního pracoviště Jižní Morava

(podepsáno elektronicky)

Ing. Stanislav Koukal, v. r.
ředitel regionálního pracoviště Jižní Morava

Ministerstvo životního prostředí

Odbor výkonu státní správy VII
Mezírka 1
602 00 Brno

Brno dne 20. srpna 2021
Č. j.: MZP/2021/560/1431
Sp. zn.: ZN/MZP/2021/560/86
Vaše č. j.: -
Vyřizuje: Ing. Jaroslav Pospíšil
Tel.: 267 123 701
E-mail: Jaroslav.Pospisil@mzp.cz

RADDIT consulting s.r.o.
RNDr. Radim Misiáček
jednatel
Sokolská třída 2800/99
702 00 Ostrava
ID DS: beiv5gf

Věc: Koncepce „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“ - stanovisko podle ustanovení § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů (ZOPK)

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy VII, Mezírka 1, Brno (MŽP OVSS VII), místně příslušné v Kraji Jihomoravském a Vysočina, věcně příslušné podle § 79 odst. 3 písm. t) ZOPK ve spojitosti s organizačním řádem ministerstva vykonává působnost orgánu ochrany přírody na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy. Na základě předložené žádosti vydává MŽP OVSS VII podle ustanovení § 45i ZOPK toto stanovisko:

Ve shora vymezené speciální oblasti (pozemky a stavby, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy) na území Brněnské metropolitní oblasti **lze vyloučit významný vliv** koncepce „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“ (ISR-BMO 21+) ve znění z července 2021 na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti jak samostatně, tak ve spojení s jinými koncepcemi či záměry.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Elektronický podpis
Ing. Jaroslav Pospíšil
Ministerstvo životního prostředí
20.08.2021 14:00

1/3

Ministerstvo životního prostředí

Odbor výkonu státní správy VII
Mezírka 1
602 00 Brno

O d ů v o d n ě n í

MŽP OVSS VII obdržel dne 5.8.2021 žádost bez čísla jednacího datovanou téhož dne, o vydání stanoviska podle § 45i ZOPK ke koncepci „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“ (ISR-BMO 21+). V elektronické podobě je k žádosti přiloženo aktuální znění Strategické části koncepce (znění z července 2021) v rozsahu 107 stran, jednak příloha s názvem Stručný přehled struktury a obsahu zpracovávané koncepce (Základní informace o koncepci) v rozsahu 10 stran. Žádost předkládá firma RADDIT consulting s.r.o., Fojtská 574, 739 24 Krmelín, poštovní adresa Sokolská třída 2800/99, 702 00 Ostrava, ID DS: beiv5gf, vedoucí člen sdružení RADDIT - EKOTOXA

Z přiložené dokumentace MŽP zjišťuje, že koncepce obsahuje 10 témat rozčleněných dále do dílčích cílů a opatření. Témata jsou následující:

- A. Metropolitní/lokální udržitelná mobilita
- B. Globální dostupnost BMO
- C. Voda a krajina v BMO
- D. Odpadové hospodářství v BMO
- E. Moderní a bezpečná energetika v BMO
- F. Školství a vzdělávání v BMO
- G. Infrastruktura a služby pro potřebné/ohrožené obyvatele
- H. Rozvoj a institucionalizace spolupráce v BMO
- I. Rezidenční a komerční výstavba v BMO
- J. Trávení volného času v BMO

Brněnská metropolitní oblast s centrem Brnem zahrnuje celkem 184 měst a obcí s počtem 696 500 obyvatel. Vymezené území zahrnuje z větších sídel na S Blansko a Tišnov, na V Vyškov, Rousínov a Bučovice, na J Klobouky u Brna a Pohořelice, na Z Ivančice, Rosice a Veverskou Bítýšku.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

2/3

Ministerstvo životního prostředí

Odbor výkonu státní správy VII
Mezírka 1
602 00 Brno

Po prostudování obsahu předložené dokumentace a posouzení témat, dílčích cílů a opatření uzavírá MŽP OVSS VII podle § 45i ZOPK, že významný vliv na EVL či PO je vyloučen. Tento vliv však nelze vyloučit u jednotlivých konkrétních záměrů vycházejících z posuzovaného materiálu, proto je bude nutné posoudit samostatně.

Ing. Jaroslav Pospíšil
ředitel odboru výkonu státní správy VII
podepsáno elektronicky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

3/3

Újezdni úřad Březina

Vita Nejedlého 692, 682 01 Vyškov, ID – 7q2b3ka

Čj.: MO 234331/2021-1493

Ve Vyškově 19. srpna 2021

RADDIT consulting s.r.o.
Fojtská 574
739 24 Krmelín

Stanovisko dle ust. § 45i zákona č. 114/1992 Sb. k aktuálnímu znění koncepce „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“

Újezdni úřad Březina, jako orgán ochrany přírody a krajiny, příslušný podle ustanovení § 78a odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů byl požádán o vydání stanoviska k aktuálnímu znění koncepce „**Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+**“ dle ust. §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Žádost podala společnost RADDIT consulting s.r.o., Fojtská 574, 739 24 Krmelín.

Vzhledem k tomu, že na území vojenského újezdu Březina **nebyla vyhlášena žádná evropsky významná lokalita nebo ptačí oblast**, lze současně vyloučit vliv obsahu a zaměření výše uvedeného materiálu na území správního obvodu vojenského újezdu Březina podle ustanovení §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska vlivu výše uvedeného návrhu koncepce, je nezbytné brát v úvahu charakter a určení území vojenského újezdu Březina, které je územím se zvláštním režimem, což vyplývá ze zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Z tohoto důvodu je nutné každý konkrétní záměr v zájmovém území Ministerstva obrany (tj. 1 km od hranice vojenského újezdu Březina) předložit k vyjádření Újezdnímu úřadu Březina a příslušné složce Ministerstva obrany (Agentura hospodaření s nemovitým majetkem, oddělení ochrany územních zájmů, Brno). V novém územním plánu vojenského újezdu Březina jsou záměry podléhající vyjádření taxativně vyjmenované.

otisk úředního razítka

podplukovník Ing. Roman SMOLKA
Přednosta ÚÚř Březina

Vyřizuje: Bc. Ondřej Hála, DiS., tel. 973 451 843, e-mail: ekolog@vojuezd-brezina.cz

Elektronický podpis - 19.8.2021
Certifikát autora podpisu :
Jméno : Ing. Roman Smolka
Vydal : ACARADDIT consulting s.r.o.
Platnost do : 26.10.2024 10:24:22-000 +02:00